

URIERUL UCRAINEAN

Serie nouă, nr. 451-452 / martie 2022

Luptați și veți învinge!

M. Mebrenko

Revistă a Uniunii Ucrainenilor din România

*Nu murise Ucrainei nici gloria, nici libertatea,
Sigur, frați ucraineni, ne va mai surâde soarta.
Pieri-vor dușmanii noștri, precum piere roua-n soare,
Stăpâni-vom cu mândrie strămoșeasca noastră glie.*

*Pentru libertate, sufletul și trupul noi le vom jertfi,
Să arătăm, fraților, că suntem ai cazacilor fii!*

(Din Imnul de Stat al Ucrainei)

Slavă Ucrainei! Glorie eroilor!

Parlamentul României a condamnat agresiunea Federației Ruse asupra Ucrainei

Luni, 28 februarie, Camera Deputaților și Senatul României, cu unanimitate de voturi, au votat declarația prin care condamnă agresiunea Federației Ruse asupra Ucrainei, cer retragerea tuturor forțelor rusești și evidențiază susținerea puternică pentru suveranitatea și integritatea teritorială a Ucrainei și pentru aspirațiile sale legitime de integrare în NATO și UE.

Declarația a fost citită în direct de la Sighetu Marmăției de președintele Uniunii Ucrainenilor din România, deputatul Nicolae Miroslav Petrețchi.

Textul Declarației Parlamentului României cu privire la situația din Ucraina:

Parlamentul României condamnă cu fermitate agresiunea armată masivă a Federației Ruse asupra Ucrainei, precedată de recunoașterea de către Federația Rusă a „independenței” autoprocletelor entități separatiste din Donețk și Lugansk, părți componente ale Ucrainei.

Respingem cu hotărâre un astfel de comportament iresponsabil care subminează fundamentul relațiilor internaționale și ordinea actuală de drept internațional și cerem oprirea imediată, integrală și necondiționată a agresiunii militare și retragerea tuturor forțelor ruse din Ucraina.

Declanșarea invaziei ruse în noaptea de 23 spre 24 februarie 2022 este un atentat la viețile și destinele cetățenilor ucraineni care și-au dorit să

poată exercita un drept fundamental în orice democrație, respectiv dreptul de a-și alege propria cale. Poporul ucrainean, victima acestei agresiuni de neimaginat în secolul XXI, a ales în mod suveran drumul spre Europa, spre comunitatea de valori europene și euroatlantice și a mandatat în acest sens autoritățile ucrainene legitim și democratic alese.

Ucraina este în aceste zile pedepsită pentru alegerea sa suverană. România a susținut constant și ferm alegerile poporului ucrainean – decizia Summitului NATO de la București din 2008 și faptul că Parlamentul României a fost primul din UE care a ratificat Acordul de Asociere a Ucrainei la UE fiind doar două exemple grăitoare dintre multele demersuri de susținere din partea țării noastre, privind respectivele alegeri ale Ucrainei.

(Continuare la pagina 3)

DIN AGENDA DEPUTATULUI UUR

Marti, 1 martie, în plenul Camerei Deputaților, Nicolae Miroslav Petrețchi a subliniat că, după 80 de ani de la ultimele invazii militare, Europa re trăiește astfel de clipe de groază: pe bătrânul continent are loc o agresiune militară a Rusiei împotriva Ucrainei, noi fiind cu toții martori ai consecințelor acțiunilor iresponsabile și ilegale ale regimului Putin, care au cutremurat întreaga lume civilizată.

„Nimeni nu și-a imaginat că după aproape opt decenii de pace pe continentul european, un stat, membru fondator ONU, unul dintre cei cinci membri permanenți ai Consiliului de Securitate ONU, în timp ce deține președinția acestui organism, însărcinat cu menținerea păcii și securității internaționale – Federația Rusă, va invada un alt stat suveran – Ucraina.

În ultimele zile, am văzut ceea ce citisem în cărțile de istorie sau auzisem de la părinți ori de la bunici – războiul! și consecințele sale: moartea a numeroși militari și civili nevinovați, femei și

copii, mii de oameni – bătrâni, oameni cu toată agoniseala de-o viață, ticsită într-o valiză, fugind din calea masacrului militar.

Toată această nebunie, pentru că altfel nu poți numi luptele militare care au loc în vecinătatea imediată a României, a unit milioane de oameni de pe întregul mapamond, astăzi, putând fi martori la fapte de o umanitate inimaginabilă, aproape infinită, motiv pentru care aș vrea să mulțumesc statului român, poporului român, în integralitatea sa, administrației centrale și celei locale, organizațiilor neguvernamentale, voluntarilor, donatorilor și tuturor celor care s-au implicat, demonstrând o capacitate incredibilă de mobilizare, pentru sprijinul poporului ucrainean.

Ca răspuns la apelul urgent venit din partea autorităților locale din vestul statului vecin, unde se află zeci de mii de familii de refugiați din estul și centrul Ucrainei, Uniunea Ucrainenilor din România a colectat de la etnicii ucraineni din țară, biserici ucrainene, asociații, ONG-uri, so-

cietăți comerciale, precum și de la simpli cetățeni ai României sute de tone de ajutor umanitar, cu produse de primă necesitate, de la obiecte de cazarmament și produse alimentare neperisabile, până la materiale pentru igiena personală și medicamente, pe care le-a transportat imediat în Ucraina.

Totodată, Uniunea Ucrainenilor din România s-a mobilizat și intervine în sprijinul refugiaților din Ucraina. Toate sediile Uniunii cu posibilități de cazare au fost transformate în centre pentru refugiați, iar reprezentanții noștri se află la punctele de trecere a frontierei, situate la granița cu Ucraina, precum și în centrele pentru refugiați, acordând întregul lor sprijin atât de necesar în aceste momente dificile.

Solidaritatea și Unitatea sunt cele care ne întăresc speranța că, după toată această perioadă dificilă, vom ieși cu toții mai puternici și mai uniți!” – a declarat reprezentantul ucrainenilor în Parlamentul României.

Comunicat Din activitatea conducerii Uniunii Ucrainenilor din România

Președintele Uniunii Ucrainenilor din România a convocat pentru perioada 24-25.02.2022, în sala de conferințe a unui complex hotelier din Sinaia, județul Prahova, ședința ordinară a Consiliului (Radei) UUR.

Lucrările ședinței au început cu prezentarea situației extraordinare din Ucraina, asupra căreia, în urma dezbaterii ultimelor evoluții de la frontiera Ucrainei și din regiune, Consiliul Uniunii Ucrainenilor din România a decis următoarele: - își exprimă solidaritatea cu poporul ucrainean și condamnă cu fermitate agresiunea armată a Federației Ruse împotriva Ucrainei, după recunoașterea independenței regiunilor separatiste ucrainene Luhansk și Donețk, acte care reprezintă încălcări flagrante ale suveranității și integrității teritoriale a Ucrainei, ale dreptului internațional și, inclusiv, ale securității și stabilității regionale, europene și euroatlantice; - face apel la oprirea imediată a agresiunii militare ruse împotriva Ucrainei și încetarea oricăror operațiuni militare îndreptate asupra statului ucrainean, subliniind că disputele și conflictele trebuie rezolvate exclusiv pe calea dialogului; - adresează un apel la responsabilitate, la evitarea de pierderi de vieți omenești și solicită comunității internaționale democratice să facă tot ce îi stă în putință pentru a opri agresiunea armată a Federației Ruse împotriva Ucrainei; - salută reafirmarea angajamentului ferm și constant al României, UE și NATO pentru suveranitatea și integritatea teritorială ale Ucrainei și disponibilitatea de a oferi asistență umanitară Ucrainei; - își exprimă disponibilitatea de a sprijini autoritățile române și ucrainene, în cazul agravării situației în Ucraina (eventualitatea unui aflor de refugiați ucraineni), oferind ajutorul unor echipe puternice și dedicate, capabile să asigure suportul logistic și lingvistic necesar, punând la dispoziția autorităților românești spațiile din sediile Uniunii Ucrainenilor din România; - adresează un apel către reprezentanții Vicariatului Ortodox Ucrainean din România, Vicariatului Greco-Catolic Ucrainean din România, Bisericii Penticostale, Bisericii Baptiste, Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea și celorlalte culte religioase din România să vină în sprijinul populației din Ucraina, atât în plan spiritual, prin rostire de rugăciuni pentru Ucraina și pentru pacea din această parte a lumii, cât și în cel material, cu tot ceea ce este nevoie în astfel de situații, și, nu în ultimul rând, aprobarea deschiderii unui fond denumit „Pentru pacea în Ucraina și solidaritate cu poporul ucrainean”, în vederea acordării de sprijin umanitar cetățenilor ucraineni din zonele afectate de conflict, la care pot contribui toți cei care doresc să dea o mână de ajutor semenilor lor ucraineni.

În continuarea lucrărilor, compartimentele resurse umane și contabilitate au prezentat informații referitoare la situația financiar-contabilă pentru luna ianuarie 2022 și rezultatele în urma analizei pe categorii a cheltuielilor efectuate la nivelul filialelor, al comisiilor de specialitate ale UUR, precum și din verificarea deconturilor transmise de președinții de filiale pentru luna ianuarie 2022.

Ședința de lucru a continuat cu prezentarea și aprobarea devizelor estimative pentru acțiunile planificate a se desfășura în luna martie 2022. Președintele Uniunii Ucrainenilor din România a prezentat spre aprobare un număr de 27 devize estimative, cu sumele solicitate, care, în principal, s-au referit la organizarea și desfășurarea unor acțiuni specifice, și anume: „Rolul femeii în păstrarea identității ucrainene”, „208 ani de la nașterea poetului Taras Șevcenko”, care se sărbătoresc în cadrul tuturor filialelor UUR, „OTUR – Campionat județean de minifotbal”, „Istoria și tradițiile minorității ucrainene din România”, „Olimpiada județeană de limba și literatura ucraineană” etc. Toate devizele prezentate de filiale și de comisiile de specialitate au fost aprobate, iar acolo unde sumele solicitate au fost mai mari decât cele prevăzute în planul anual de cheltuieli, acestea au fost suplimentate.

Lucrările Consiliului au continuat cu prezentarea de către președintele UUR a unui număr de 117 de referate de necesitate pentru luna martie 2022. Prin acestea, filialele și comisiile de specialitate ale Uniunii au solicitat alocarea de fonduri pentru: desfășurarea ședințelor de Comitet și

participarea la ședințele Consiliului UUR, cheltuieli gospodărești, dotarea cu instrumente muzicale, obiecte de uz casnic și gospodăresc, achiziția de materiale consumabile și combustibil, achitarea din fonduri proprii a unui consult oftalmologic și ochelari pentru un elev de la școala gimnazială Murighiol, repararea sistemului de încălzire de la casa preotului greco-catolic de la parohia Teceu Mic – Piatra, precum și pentru realizarea unui număr de 495 de calendare religioase ucrainene pentru credincioșii greco-catolici, premii pentru Olimpiada de limba ucraineană maternă – etapa județeană și altele. În urma dezbaterilor, au fost aprobate 115 de referate, iar restul de 2 referate vor fi rediscutate la următoarea ședință a Radei.

Au urmat, ca puncte distincte pe ordinea de zi, analiza stadiului investițiilor pentru trimestrul I al anului 2022, precum și analiza activității Comisiei de afaceri europene, relații internaționale, relații cu Ucraina și cu Diaspora.

Lucrările Consiliului au continuat atât cu prezentarea de către președinții filialelor a modului lor de lucru alături de membrii comitetelor, organizațiilor de tineret și de femei, privind diseminarea informațiilor către membrii comunității ucrainene în vederea completării corecte a formularului tipizat pentru recensământul populației și a locuințelor, cât și cu prezentarea realizată de către domnul președinte al UUR, privind conștientizarea importanței autorecenzării în rândul tinerilor, numirii de recenzori și observatori din partea UUR, desemnarea de persoane în toate localitățile cu etnici ucraineni, care doresc să ofere ajutor oamenilor vârstnici pentru accesarea platformei de autorecenzare și completarea acesteia, precum și etapele și perioadele de desfășurare.

Potrivit bunelor practici statornicite în activitatea conducerii UUR, dl președinte a expus, în sinteză, activitățile desfășurate în calitate de deputat, problemele în detaliu urmând a fi prezentate într-un material care va fi publicat în periodicele UUR.

Spre sfârșitul lucrărilor ședinței, au fost analizate și aprobate propunerile privind angajarea de personal nou la filiale și tipărirea de noi materiale pentru buna funcționare a Uniunii Ucrainenilor din România. Au fost prezentate mai multe invitații adresate UUR, ca, de exemplu cele de la Centrul Județean de Cultură Caraș-Severin, de la Fourth Wave International Organization of Ukrainian Communities și altele.

La încheierea ședinței, Consiliul Uniunii a adoptat hotărâri pentru fiecare dintre problemele și măsurile analizate și aprobate, acestea fiind semnate de toți membrii Radei.

Următoarea ședință de lucru a Consiliului va avea loc la o dată și într-o locație care vor fi comunicate în timp util filialelor.

Consiliul Uniunii Ucrainenilor din România

Parlamentul României a condamnat agresiunea Federației Ruse asupra Ucrainei

(Urmare de la pag. 1)

Agresiunea rusă aruncă Europa într-o eră care nu ar mai fi trebuit trăită niciodată de actualele generații. Federația Rusă dorește rescrierea istoriei și reîmpărțirea lumii în sfere de influență.

Considerăm că acest act de agresiune fătășă reprezintă o încălcare flagrantă și gravă a principiilor de drept internațional și a angajamentelor internaționale asumate de Federația Rusă, prevăzute inclusiv de Carta ONU, Actul Final de la Helsinki, Carta de la Paris pentru o Nouă Europă, Memorandumul de la Budapesta și Actul Fondator NATO-Rusia. Atragem atenția asupra faptului că, din nou, au fost încălcate suveranitatea și integritatea teritorială ale Ucrainei, inviolabilitatea frontierelor acestui stat, respectiv principiul nerecurgerii la folosirea forței în relațiile internaționale.

Amintim faptul că în această perioadă se împlinesc opt ani de la anexarea ilegală a Republicii Autonome Crimeea și a orașului Sevastopol, iar Federația Rusă continuă în prezent seria de acte de agresiune neprovocate și nejustificate, încălcând astfel brutal principiile fundamentale ale dreptului internațional.

Considerăm că Federația Rusă trebuie să suporte consecințele acestui act profund ilegal. Solicităm Președintelui României și Guvernului

României să continue să susțină cu fermitate în cadrul forurilor internaționale, inclusiv Uniunea Europeană și NATO, adoptarea unor sancțiuni cu impact major pentru Federația Rusă.

Parlamentul României reafirmă solidaritatea deplină cu Ucraina și cu poporul ucrainean confruntat cu agresiunea Federației Ruse și exprimă sprijinul pentru acordarea de asistență umanitară cetățenilor ucraineni, inclusiv persoanelor care aleg să se refugieze pe teritoriul României.

Parlamentul României reafirmă și în acest context susținerea puternică pentru suveranitatea și integritatea teritorială ale Ucrainei și pentru aspirațiile sale legitime de integrare în NATO și UE. Orientarea dorită de Ucraina este rezultatul deciziilor autorităților alese legitim și democratic și se bucură de un larg și durabil sprijin popular, iar România a susținut constant eforturile Ucrainei de consolidare a unei societăți inclusive și diverse, cu contribuția tuturor cetățenilor ucraineni.

Reamintim faptul că în Ucraina trăiește o numeroasă comunitate etnică românească, care contribuie la bogăția și diversitatea societății ucrainene și reprezintă o solidă punte de legătură între țările noastre. Membrii comunității etnice românești au fost și sunt cetățeni loiali și fideli ai Ucrainei, care își înțeleg obligațiile ce le revin prin acest statut. În egală măsură, la fel ca toți ceilalți cetățeni ai Ucrainei, au așteptări firești și legitime ca drepturile lor să fie pe deplin respectate.

Parlamentul României exprimă convingerea că avansarea Ucrainei pe calea reformelor democratice, a statului de drept și a apropierii de Europa va facilita împlinirea plenară a tuturor acestor deziderate.

În acest context, Parlamentul României reafirmă sprijinul ferm pentru aspirațiile europene și euroatlantice ale Ucrainei.

Cronica activității UUR

Mii de ucraineni sunt nevoiți să-și părăsească țara de frica războiului declanșat de Federația Rusă împotriva Ucrainei.

În această situație, Uniunea Ucrainenilor din România s-a mobilizat și intervine în sprijinul refugiaților din Ucraina. Reprezentanții ai UUR se află la punctele de frontieră situate la granița cu Ucraina și acordă tot sprijinul atât de necesar în aceste momente dificile.

Toți cetățenii ucraineni refugiați în România, care au nevoie de ajutor sau asistență de orice natură, se pot adresa reprezentanților noștri din județele Maramureș, Suceava, Satu Mare, Botoșani și Tulcea.

TULCEA – Gherman Lucica, președinte filială (tel. 0745 564 961);

– locație adăpostire refugiați – sediul UUR Tulcea și sediul Organizației locale Tulcea;

– persoane de contact & traducători – Efimov Maria (tel. 0751 611 746) și Batache Valentina (tel. 0755 096 315).

SUCEAVA – Sauciuc Ilie, președinte filială (tel. 0740 390 525);

– locație adăpostire refugiați – sediul UUR Suceava și sediile Organizațiilor locale Siret și Rădăuți

– persoane de contact & traducători: Chideșa Iulian (tel. 0754 202 201) și Hrihorciuc Victor (tel. 0745 622 591).

MARAMUREȘ – Petrețchi Miroslav, președinte filială (tel. 0744 333 847);

– locație adăpostire refugiați – sediul UUR Sighetu Marmației și sediile Organizațiilor locale Valea Vișeuului, Crăciunești, Repedea, Poienile de sub Munte;

– persoane de contact & traducători:
– Puiu Alexandra (tel. 0744 260 091);
– Lauruc Mihai (tel. 0755 637 287);
– Kvasciuc Nicolae (tel. 0745 570 573);
– Pasenciuc Vasile (tel. 0744 244 713);
– Bobriuc Mihai (tel. 0766 710 641);
– Volosciuc Octavian (tel. 0721 888 052);
– Macioca Mihai (tel. 0728 915 119);
– Oancea Ioan (tel. 0743 786 903);
– Papariga Maria (tel. 0765 737 651);
– Lușcan Loredana (tel. 0745 159 566);
– Lușcan Ciprian (tel. 0759 060 414);
– Brînzanic Ivan (tel. 0745 936 974).

BOTOȘANI – Semciuc Victor, președinte filială (tel. 0745 032 205);

– locație adăpostire refugiați – sediul UUR Rogojești;

– persoane contact & traducători:

– Iavorenciuc Dumitru (tel. 0742 098 171);

– Cozlac Doru (tel. 0746 188 798);

– Vatamaniuc Iuliana (tel. 0761 628 542);

– Maidaniuc Cosmina (tel. 0746 453 616);

– Patenschi Nicolae (tel. 0746 061 151);

– Giuraniuc Gheorghe (tel. 0786 353 956).

SATU MARE – Irina Liuba Horvat, președinte filială (tel. 0740 880 003);

– locație adăpostire refugiați – sediul Organizației locale Micula

– persoane de contact & traducători:

– Bejera Horvat Adriana (tel. 0740 870 157);

– Bejera Horvat Paul (tel. 0754 490 218);

– Papariga Mariana (tel. 0740 979 991);

– Ilco Ioan (tel. 0744 855 543);

– Iurac Alexandra (tel. 0745 543 202);

– Buciuta Vasile (tel. 0748 808 181);

– Buciuta Veronica (tel. 0745 990 465);

– Bumbar Ioan (tel. 0752 762 887);

– Hanțig Mădălina (tel. 0758 317 574);

– Oncea Pavel (tel. 0745 566 452);

– Cauni Pavel (tel. 0745 503 925).

Pentru transport vor fi contactați Ilie Costel (tel. 0766 545 734) și președinții filialelor UUR:

– Miculaiciuc Gavrilă, președinte Filiala Arad (tel. 0745 918 766);

– Preda Ileana (tel. 0756 337 929);

– Hanțig Anna (tel. 0755 086 206);

– Preda Cristian (tel. 0787 630 743);

– Bobic Mihai, prim-vicepreședinte Filiala Caraș-Severin (tel. 0787 552 141);

– Basaraba Daniel, Reșița (tel. 0720 004 358);

– Malenovschi Ioan (tel. 0724 382 860);

– Bihuneți Cristina (tel. 0786 757 380);

– Hrihorciuc Victor, președinte Filiala Iași (tel. 0745 622 591);

– Serdenciuc Daniel (tel. 0742 215 820);

– Pap Natalia, președinte Filiala Bihor (tel. 0746 916 590);

– Boșneaga Andreea, Galați (tel. 0751 109 183);

– Hleba Gheorghe, președinte Filiala Timiș (tel. 0745 206 096);

– Țimbota Liliana (tel. 0764 433 604);

– Țimbota Mihai (tel. 0740 845 305);

– Drozd Vasile (tel. 0745 453 829);

– Traista Mihai, președinte Filiala București (tel. 0751 109 169);

– Herbil Ioan, președinte Filiala Cluj (tel. 0745 325 755)

Uniunea Ucrainenilor din România continuă să primească refugiați din Ucraina. Sediile tuturor

filialelor și ale organizațiilor locale din apropierea frontierei cu Ucraina, dar și din celelalte județe sunt deschise pentru cetățenii ucraineni refugiați în România.

La Tulcea, sediul organizației locale este deja neîncăpător și se caută soluții pentru cazarea tuturor celor care apelează la reprezentanții UUR, prezenți la punctele de trecere a frontierei. Au fost demarate proceduri de achiziție de paturi, păaturi, medicamente și alte materiale și produse necesare.

Și la organizațiile din județele Suceava, Maramureș și Satu Mare continuă să sosească refugiați ucraineni, care primesc tot sprijinul și întreaga asistență din partea conaționalilor lor din localitățile ucrainene din România.

Oamenii sunt îndemnați să aducă la sediile UUR din toată țara alimente neperisabile, haine, păaturi și produse de igienă, care vor ajunge la miile de ucraineni aflați de ambele părți ale frontierei româno-ucrainene. UUR a răspuns apelului Ambasadei Ucrainei la București, iar primul transport umanitar se îndreaptă deja spre frontiera cu Ucraina.

Amintim că Uniunea Ucrainenilor din România a decis să deschidă începând cu 24 februarie

(Continuare la pagina 4)

Cronica activității UUR

(Urmare de la pagina 3)

2022 un fond denumit „Pentru pacea în Ucraina și solidaritate cu poporul ucrainean”, în vederea acordării de sprijin umanitar cetățenilor ucraineni din zonele afectate de conflict, la care pot contribui etnicii ucraineni din România, și nu numai.

În acest scop, au fost deschise trei conturi la Banca Comercială Română, sector 1, București:

COD IBAN: RO69RNCB0209006157870001 – RON

COD IBAN: RO42RNCB0209006157870002 – USD

COD IBAN: RO60RNCB0185006157870005 – EURO

Beneficiar: Uniunea Ucrainenilor din România; CIF: 4666665.

Uniunea Ucrainenilor din România a răspuns apelului urgent din partea autorităților locale din vestul Ucrainei, unde se află mii de familii de refugiați din estul și centrul statului vecin, și a trimis deja un prim convoi format din opt camioane cu produse de primă necesitate, în primul rând cazarmament, produse alimentare neperisabile, produse de igienă și medicamente.

Produsele au fost achiziționate cu sprijinul comunităților ucrainene din Satu Mare și Maramureș și din donațiile primite din toată România, în conturile deschise de UUR în acest scop.

Ajutorul umanitar a fost transmis părții ucrainene sâmbătă, 26 februarie, la Solotvyno, în prezența președintelui UUR, Nicolae Miroslav Petrețchi, a președintelui Filialei UUR Maramureș, Miroslav Petrețchi, a trezorierului UUR, Vasile Buciuta, a prim-vicepreședintelui UUR, Vasile Pasenciuc, și a membrului Consiliului UUR, Ioan Recalo.

Zece camioane încărcate cu peste 20 de tone de ajutoare, strânse din donații de Uniunea Ucrainenilor din România de la asociații, agenți economici și persoane fizice din întreaga Românie au ajuns duminică, 27 februarie, în vestul Ucrainei, unde se află mii de familii de refugiați din estul și din centrul statului vecin.

Transportul a fost însoțit de reprezentanți ai UUR până la punctul de trecere a frontierei româno-ucrainene pe teritoriul statului vecin și a fost predat autorităților din regiunile Transcarpatia și Ivano-Frankivsk, care au nevoie urgentă de alimente neperisabile, produse igienico-sanitare, mâncare pentru copii, lapte praf, scutece și alte produse de strictă necesitate, pături, saci de dormit și medicamente uzuale.

UUR le mulțumește tuturor agenților economici (printre care compania Mandy Foods), ONG-urilor (printre care Majestic Oradea și Banca pentru Alimente Oradea și Cluj) și persoanelor fizice care s-au implicat și au contribuit la realizarea cu succes a celor două transporturi cu donații pentru refugiații ucraineni de la frontiera româno-ucraineană și din vestul Ucrainei.

În cursul zilei de marți, 1 martie, încă două transporturi cu ajutoare umanitare, al patrulea și al cincilea, colectate de Uniunea Ucrainenilor din România, au trecut frontiera româno-ucraineană. Convoiu, format din 25 de camioane și autoutilitare, a transportat în Ucraina materiale de bază, produse alimentare, apă, haine, produse de igienă, pilote, perne, saci de dormit, medicamente uzuale, produse de igienă, scutece și mâncare pentru bebeluși, precum și alte produse și obiecte de strictă necesitate.

Ajutoarele, predate părții ucrainene în punctele de trecere a frontierei Sighet – Slatina și Halmeu – Diakove, au ajuns deja în diverse localități din vestul Ucrainei, unde s-au refugiat zeci de mii de ucraineni, fugiți din calea războiului.

În același timp, membri ai Uniunii Ucrainenilor din România se află la punctele de frontieră, situate la granița cu Ucraina, și acordă tot sprijinul atât de necesar în aceste momente dificile. Aceștia pot fi recunoscuți după ecusoanele cu sigla UUR, vizibile pe haine. UUR le mulțumește tuturor agenților economici, ONG-urilor și persoanelor fizice care s-au implicat și au contribuit la succesul celor cinci transporturi cu donații pentru refugiații ucraineni de la frontiera româno-ucraineană și din vestul Ucrainei.

Situația la frontiera româno-ucraineană rămâne, în continuare, dramatică: peste 130 de mii de persoane au traversat în ultimele zile punctele de trecere a frontierei cu România, iar un număr și mai mare de refugiați se află în regiunile de vest ale Ucrainei.

Pentru că toate sediile Uniunii Ucrainenilor din România cu disponibilitate de cazare funcționează la capacitate maximă, conducerea UUR a decis suplimentarea numărului de paturi, astfel încât să fie triplată capacitatea de cazare. Joi, 3 martie, președintele UUR, deputatul Nicolae Miroslav Petrețchi, a vizitat taberele pentru refugiați din Suceava, Milișăuți, Rădăuți, Negostina, Siret, Căndești și Rogojești, unde voluntarii Uniunii lucrează în schimburi, de mai multe zile, pentru a asigura permanența. Aceștia pot fi recunoscuți după ecusoanele cu sigla și inscripția UUR.

Amintim că, în ultimele zile, Uniunea Ucrainenilor din România a trimis pentru refugiații din Ucraina 12 convoaie, însumând 105 camioane și zeci de autoutilitare cu peste 500 de tone de ajutor umanitar, constând în produse de strictă necesitate, produse alimentare, apă, haine, produse de igienă, pilote, perne, saci de dormit, medicamente uzuale, produse de igienă, mâncare pentru bebeluși etc.

De asemenea, UUR va pune la dispoziția refugiaților ucraineni, cu titlu gratuit, mijloace de transport până la Ambasada Ucrainei de la București, astfel încât cei care au probleme cu actele de identitate să și le poată rezolva cât mai repede.

Totodată, Uniunea Ucrainenilor din România se implică în campania demarată de Agenția națională împotriva traficului de persoane, asigurând traducerea și distribuirea la punctele de trecere a frontierei a materialelor informative în vederea conștientizării riscurilor asociate traficului de persoane.

În același timp, în baza parteneriatului cu Radio România, reprezentanții UUR distribuite și flyere cu informații referitoare la frecvențele pe care posturile teritoriale transmit buletine de știri în limba ucraineană, cu informații importante pentru refugiați, realizate de Radio România Internațional.

Uniunea Ucrainenilor din România mulțumește tuturor partenerilor, instituțiilor, ONG-urilor, voluntarilor și oamenilor simpli pentru implicare și sprijin.

În cursul zilelor de 5 și 6 martie, Uniunea Ucrainenilor din România a trimis în Ucraina încă șase convoaie cu ajutoare umanitare, în total 56 de camioane, prin punctele de trecere a frontierei româno-ucrainene Siret – Porubne, Sighetu Marmăției – Slatina, Halmeu – Deakove. Produsele au ajuns la centrele special amenajate în regiunile Transcarpatia, Ivano-Frankivsk și Cernăuți.

În paralel cu colectarea ajutoarelor umanitare destinate refugiaților din Ucraina, UUR continuă acțiunile umanitare și de sprijin pentru refugiați. Astfel, Uniunea și-a triplat numărul de locuri de cazare și masă, care sunt puse la dispoziția cetățenilor ucraineni afectați de război. Asigură, de asemenea, masa tuturor refugiaților cazați în spațiile Uniunii, și nu numai. În colaborare cu structurile de specialitate, copiii și adulții beneficiază de servicii medicale și de consiliere psihologică.

La toate sediile UUR din România, refugiații ucraineni cazați în ele au acces la biblioteci, care conțin ghiduri de conversație român-ucrainean și ucrainean-român, cărți și reviste în limba ucraineană, inclusiv pentru copii, care pot fi distribuite, la cerere, în toată țara. În același timp, membri ai UUR se află la toate punctele de trecere a frontierei, situate la granița cu Ucraina, și acordă tot sprijinul, inclusiv traducerea, atât de necesară în aceste momente dificile. Aceștia pot fi recunoscuți după ecusoanele cu sigla UUR, vizibile pe haine.

De asemenea, UUR se implică în asigurarea transportului pentru cetățenii ucraineni care doresc să ajungă fie la Ambasada Ucrainei de la București, fie în alte țări europene.

Voluntarii UUR continuă să se implice în campania demarată de Agenția națională împotriva traficului de persoane, asigurând traducerea și distribuirea la punctele de trecere a frontierei a materialelor informative în vederea conștientizării riscurilor asociate traficului de persoane.

Sâmbătă, la Biserica Ortodoxă Ucraineană din Sighetu Marmăției, Vicariatul Ortodox Ucrainean în parteneriat cu UUR a oficiat o slujbă specială de rugăciune pentru pace în Ucraina, la care au participat, alături de enoriașii bisericii, mai mulți refugiați, cazați în zonă.

Uniunea Ucrainenilor din România mulțumește tuturor partenerilor, instituțiilor, ONG-urilor, voluntarilor și oamenilor simpli pentru implicare și sprijin.

Tineretul - parte a Multiculturalității și a educației interculturale din România

Multiculturalitatea poate fi definită ca sumă a mai multor caracteristici, convingeri și orientări ale indivizilor, într-un teritoriu mai mult sau mai puțin restrâns, care se află sub înalta protecție a guvernelor și a organizațiilor internaționale. Astfel, multiculturalitatea întrunește, în egală măsură, atât o formă de definire a identităților individuale, cât și de constituire a solidarității.

Atunci când vorbim de multiculturalism sau, mai bine zis, de diversitate culturală, ne referim la coexistența armonioasă și interacțiunea diferitelor popoare, reprezentând, totodată, o realitate incontestabilă a culturilor formate în spații cu o lungă tradiție istorică și cu o structură bine încheată, unde minoritățile naționale conviețuiesc alături de un popor majoritar ori în spații cu o contribuție mare de imigranți.

În România, un mare aport în acest sens îl au minoritățile naționale, care, prin contribuția lor la viața culturală, științifică și economică a țării, prin factorul ideal al spiritului de conviețuire și acceptare reciprocă pe care îl creează, aduc stabilitate și beneficii pe termen lung acestei țări. Astfel, în contextul globalizării și al unei lumi aflate într-o continuă schimbare, multiculturalismul răspunde tuturor necesităților și provocărilor aduse de către statul național sau de organismele internaționale, în care exprimarea diverselor identități capătă contur.

Deoarece Uniunea Ucrainenilor din România favorizează dialogul intercultural și apără promovarea tradițiilor, obiceiurilor, a limbii și a patrimoniului comunității ucrainene, dar și a celorlalte minorități naționale din România, aceasta a organizat, în perioada 24-27 februarie 2022, la Sinaia, județul Prahova, un amplu eveniment destinat tinerilor, cu titlul „Tineretul – parte a Multiculturalității și a educației interculturale din România”, care a reunit o mare parte din organizațiile minorităților naționale, printre care: Uniunea Democrată a Tătarilor Turco-Musulmani din România, Uniunea Sârbilor din România, Uniunea Bulgară din Banat – România, Uniunea Croaților din România, Asociația Partida Romilor „Pro-Europa”, Uniunea Democratică a Slovacylor și Cehilor din România, Asociația Macedonenilor din România, Uniunea Elenă din România, precum și Comunitatea Rușilor Lipoveni din România, asigurând astfel respectarea tuturor elementelor de diferențiere în cultura tradițională a fiecărei etnii și punerea în evidență a tuturor similitudinilor, datorate conviețuirii în limitele aceluiași granițe.

Evenimentul s-a bucurat de prezența unui public larg și a mai multor personalități importante, printre care amintim: Enikő Katalin Lacziko, secretar de stat al Departamentului pentru Relații Interetnice (DRI), Adriana Petraru, șef al serviciului juridic din cadrul DRI, Cristi Șelaru, expert în comunicare al Institutului Național de Statistică (INS), Nicolae Miroslov Petrețchi, președintele Uniunii Ucrainenilor din România și deputat în Parlamentul României, Varol Amet, deputat din partea Uniunii Democrate a Tătarilor Turco-Musulmani din România, Ognian Crîstici, deputat din partea Uniunii Sârbilor din România, Gheorghe Nacov, deputat din partea Uniunii Bulgare din Banat – România, Cătălin Zamfir Manea, deputat din partea Asociației Partida Romilor „Pro-Europa”, Dragoș Gabriel Zisopol, deputat din partea Uniunii Elene din România, Valentin Filat, președintele Asociației Tinerilor Ruși Lipoveni din România, Ivan Frana și Petru Lugojan, vicepreședinții Uniunii Croaților din România, Kristina Ana Merka, reprezentantul Uniunii Democrate a Slovacylor și Cehilor din România, Cristina Mihaela Ungureanu, reprezentantul Asociației Macedonenilor din România, Sabina Andreea Alexe, reprezentantul Uniunii Elene din

România, Adi Boșneaga, formator în cadrul Enlency, membrii Consiliului (Radei) UUR, precum și peste 70 de tineri aparținând atât comunității ucrainene din România, cât și celorlalte minorități naționale.

Activitățile au fost divizate în două secțiuni. Fiind a doua întâlnire generală a tinerilor ucraineni, prima secțiune a avut în prim-plan continuitatea valorilor ucrainene prin intermediul tineretului ucrainean și evoluția acțiunilor de după prima întâlnire desfășurată. În urma discuțiilor, a

fost îmbunătățit procesul de propagare în ceea ce privește buna cunoaștere a acțiunilor organizate de UUR atât în rândul tinerilor, cât și în rândul adulților; a fost realizată o analiză detaliată privind problemele identificate în rândul comunității ucrainene, având întâietate cele prezentate de tinerii generației, în vederea soluționării acestora; a fost subliniată importanța implicării politice a tinerilor, mai exact contribuția importantă pe care aceștia pot să o aducă la nivelul administrațiilor locale prin intermediul viziunii lor moderne și a capacității mari de implicare.

În discursul său, președintele UUR, dl deputat Nicolae Miroslov Petrețchi, și-a exprimat mulțumirea și întreaga susținere în ceea ce privește activitățile întreprinse de Organizația Tineretului Ucrainean din România (OTUR), cuprinzând și eficiența de care a dat dovadă Uniunea Ucrainenilor din România pe parcursul pandemiei, organizând peste 300 de evenimente în contextul restricțiilor epidemiologice, cu precădere, acestea venind în sprijinul școlilor și al bisericilor. Pentru a consolida aceste afirmații, conform DRI, UUR are cea mai extinsă și cea mai bogată activitate din cadrul minorităților naționale. Totodată, domnia sa a prezentat eficacitatea dezvoltării la nivelul administrațiilor locale, în contextul în care majoritatea proiectelor depuse și propuse în consiliile locale ale primăriilor unde există consilieri locali din partea UUR au fost elaborate de aceștia. O altă temă abordată a fost numărul mare de privilegii legale de care dispun minoritățile naționale și exploatarea acestora în mod eficient, pentru asigurarea perpetuării valorilor comunității.

nale și exploatarea acestora în mod eficient, pentru asigurarea perpetuării valorilor comunității.

Au luat cuvântul mai mulți tineri ucraineni, printre care și principalul promotor al acestora, președintele Comisiei de tineret și sport a UUR, dl Ciprian Lușcan, care a prezentat mai multe activități finalizate cu succes, pe cele aflate în curs de desfășurare sau care urmează a fi desfășurate în viitorul apropiat, propunând, la rândul său, o serie de evenimente prielnice tinerilor ucraineni, cu efecte utile, însoțite de mulțumirile domniei sale către conducerea UUR, care a asigurat, de-a lungul timpului, toate resursele necesare desfășurării activității OTUR.

A doua secțiune a fost destinată aprofundării importanței Recensământului Populației și Locuințelor 2021 pentru minoritățile naționale, o acțiune de referință pentru oficiul de statistică, dar și pentru întreaga societate din România. Acesta se organizează, în mod normal, o dată la 10 ani și măsoară cu exactitate o serie de indicatori statistici extrem de importanți pentru fiecare stat în parte, cum ar fi numărul populației și dimensiunea fondului de locuințe, cuprinzând, totodată, și modificările de structură și de cantitate, apărute în perioada intercenzitară, pentru mai multe aspecte, ca, de exemplu, tipologia gospodăriilor și a nucleelor familiale, numărul membrilor unei familii, structura etnică și confesională a populației unei țări, precum și multe altele.

Recensământul Populației și Locuințelor a debutat la 1 februarie 2022 și se desfășoară în 3 etape: 1 februarie – 13 martie 2022, preluarea de date din surse administrative și popularea bazei de date RPL2021; 14 martie – 15 mai 2022, auto-recenzarea, o premieră în statistica românească, și 16 mai – 17 iulie 2022, colectarea datelor de către recenzori, prin interviuri față în față și înregistrarea acestora în chestionarul electronic cu ajutorul tabelor.

În prezentarea sa, doamna secretar de stat al DRI, Enikő Katalin Lacziko, completată de șeful serviciului juridic al DRI, doamna Adriana Petraru, a expus: cadrul legal, oportunitățile și provocările recensământului; importanța acestuia prin factori precum oferirea unei imagini actualizate a populației, influența în elaborarea deciziilor guvernamentale legate, în general, de societate, autoritatea asupra aplicabilității drepturilor minorităților naționale și asupra alocării fondurilor pentru culte; activitățile DRI și rezultatele acestora; etapele procesului de recenzare și multe altele. Cele mai importante discuții din cadrul prezentării au fost centrate pe nevoia și datoria exprimării identității, mai exact asumarea etniei, a limbii materne și a religiei de către toți indivizii, dar și contribuția acestora la evidența corectă a comunității din care fac parte.

A doua prezentare, realizată de expertul în comunicare al INS, dl Cristi Șelaru, a cuprins o definiție generală a recensământului și s-a axat, în mare parte, pe: modul de desfășurare a etapelor acestuia, importanța implicării minorităților naționale în promovarea RPL alături de INS, modul și fluxul de lucru al recenzorilor, îndrumări privind completarea chestionarelor, precum și îndatoririle cetățenilor, însoțite de sancțiunile nerespingerii acestora.

Prin finalizarea evenimentului, Uniunea Ucrainenilor din România a marcat o contribuție majoră asupra viitorului comunității ucrainene din țară, dar și asupra celorlalte minorități, în special în rândul tinerilor, prin încheierea mai multor elemente care mențin stabilitatea tuturor minorităților din țara noastră.

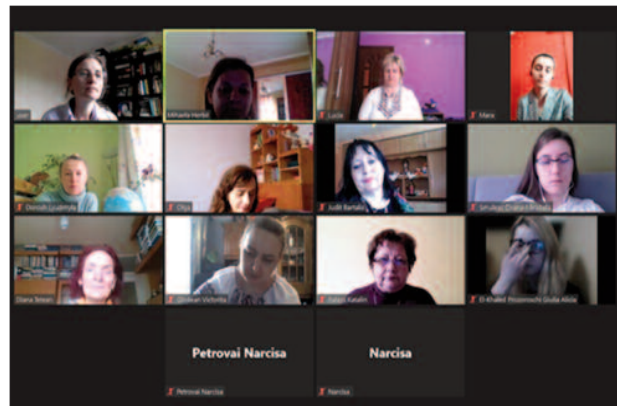
Fabian POPOVICI

ZIUA INTERNAȚIONALĂ

Cluj-Napoca

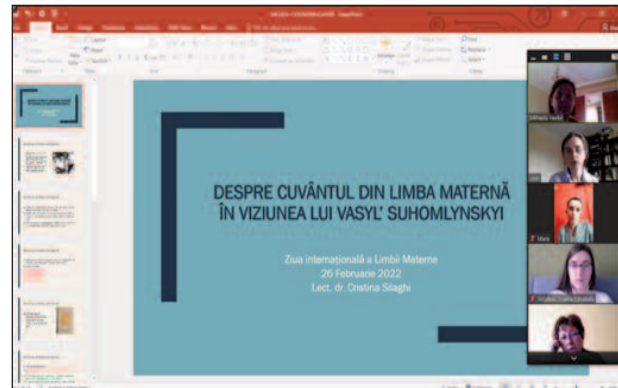
La data de 26.02. a.c., Filiala Cluj a Uniunii Ucrainenilor din România, în colaborare cu Specializarea limba și literatura ucraineană din cadrul Facultății de Litere a Universității Babeș-Bolyai, a celebrat „Ziua Internațională a Limbii Materne”, prin organizarea unei întâlniri online la care au participat cadre didactice universitare, studenți, jurnaliști și simpatizanți ai culturii ucrainene.

În deschidere, gazda acțiunii, lector univ. dr. Mihaela Herbil, a invitat participanții să țină un moment de reculegere în cinstea soldaților ucraineni care s-au jertfit zilele acestea pe câmpul de luptă, după care a evocat însemnătatea zilei de 21 februarie 1952, când mai mulți studenți care demonstrau la Dhaka pentru recunoașterea limbii lor materne, „bangla”, au fost uciși de către forțele de ordine.

Lector univ. dr. Cristina Silaghi, în comunicarea domniei sale „Despre cuvântul din limba maternă în viziunea lui Vasyl Suhomlynskyi”, a vorbit despre activitatea prolifică a renumitului pedagog, publicist și scriitor ucrainean, subliniind faptul că: „Marele pedagog considera că principala datorie a învățătorului / a profesorului este de a sădi în copii dragostea pentru limba maternă, care să devină temelia pe care se va construi lumea spirituală a acestora. Întreaga sa activitate pedagogică pornește de la premisa că limba maternă este un izvor dător de viață, care trebuie să le fie dezvăluit copiilor din primii ani ai existenței”.

Directorul Departamentului de Limbi și literaturi slave a Facultății de Litere, lector univ. dr. Katalin Balázs, a susținut prelegerea „Limba maternă prin prisma unor documente vechi ale limbii maghiare”, în care a prezentat cele mai vechi texte scrise în limba maghiară, precum și primul document scris în întregime în limba maghiară,

un discurs funebru și o rugăciune (1192-1195), acesta reprezentând traducerea liberă din limba latină a unei slujbe de înmormântare.

În încheiere, în contextul conservării și folosirii limbii materne ca mijloc de perpetuare a fiecărei identități naționale, gazda evenimentului a apelat la cuvintele lui Taras Șevcenko din epistola *Și celor morți, și celor vii, și celor nenăscuți...*: „Re-nvia-va slavă bună / Slava Ucrainei, / Și-o lumină pură, clară, / Va luci cuminte...” (în trad. lui Ioan Cozmei).

Ioan HERBIL,
președintele Filialei Cluj a UUR

Iași

Ziua Internațională a Limbii Materne este o sărbătoare relativ tânără, care a intrat în calendarele multor țări din lume începând cu anul 1999. Istoria sărbătorii are, din păcate, un început foarte tragic. În anul 1952, guvernul pakistanez de atunci a declarat urdu ca singura limbă oficială, aceasta fiind limbă maternă doar pentru aproximativ 3% din populația Pakistanului, fapt perceput negativ, mai ales în partea estică a țării, unde bengaleza era vorbită aproape în exclusivitate. La 21 februarie 1952, în Dhaka, autoritățile au suprimat cu brutalitate un protest organizat împotriva interzicerii folosirii limbii bengaleze. După proclamarea independenței Pakistanului de Est (Bangladeș), în 1971, această dată (21 februarie) este sărbătorită ca ziua martirilor.

Au trecut mulți ani de atunci și abia în octombrie 1999, la cea de-a XXX-a sesiune a Conferinței Generale a UNESCO, a fost proclamată Ziua Internațională a Limbii Materne, ca prilej de reflecție și de meditație asupra problemelor legate de păstrarea și promovarea limbii materne, și aceasta cu atât mai mult, cu cât specialiștii în domeniu au tras semnale de alarmă în legătură cu dispariția într-un ritm destul de rapid a limbilor de pe planeta noastră. Începând cu anul 2000, această sărbătoare este marcată și la noi în țară.

Limba maternă și cultura sunt componente esențiale în procesul de definire a unei minorități naționale. Însușirea limbii materne, precum și utilizarea ei ca mijloc de comunicare contribuie la conservarea și perpetuarea identității fiecărei minorități. Există obiceiuri și tradiții care se păstrează și se transmit din generație în generație, dar limba maternă se poate pierde foarte ușor, dacă nu este învățată și vorbită, în primul rând, în familie, și, mai apoi, studiată, exersată și perfecționată la școală.

Anual, UNESCO propune câte o temă pentru această sărbătoare. În acesta an, tema pentru marcarea Zilei Internaționale a Limbii Materne este „Folosirea tehnologiei pentru învățarea multilingvă: provocări și oportunități”, prin care se dorește evidențierea rolului potențial al tehnologiei în promovarea educației multilingve și în sprijinirea unei predări și învățări de calitate pentru toți.

În România, începând din anul 2018, mai avem o sărbătoare dedicată limbii noastre materne, ca urmare inițiativei deputatului minorității ucrainene în Parlamentul României, domnul Nicolae Miroslov Petrețchi. Ziua Limbii Ucrainene din România se sărbătorește, anual, la data de 9 noiembrie, ca un deziderat major, de a încu-

raja diversitatea lingvistică și educația multilingvă, de a contribui, într-o mare măsură, la dezvoltarea conștiinței privind tradițiile lingvistice și culturale din întreaga lume, de a consolida solidaritatea bazată pe înțelegere, toleranță și dialog, rămânând consecvenți bunelor practici democratice, cu ajutorul cărora statul român devine tot mai puternic și respectat.

A devenit deja o tradiție ca, la Iași, Ziua Internațională a Limbii Materne să o marcăm împreună cu celelalte comunități etnice, cu care avem foarte frumoase și rodnice relații de colaborare.

Și în acest an, pe parcursul a două zile, în trei locații diferite, în perioada 19-20 februarie, la sediul Filialei Iași a Uniunii Ucrainenilor din România, la Casa de Cultură „Mihai Ursachi” a municipiului Iași, respectiv în sala de festivități a unui complex hotelier, s-a desfășurat acțiunea dedicată sărbătoririi Zilei Internaționale a Limbii Materne, în condițiile specifice pentru prevenirea răspândirii virusului COVID, după cum urmează: în ziua de 19.02.2022, membrii organizației noastre și invitații au avut posibilitatea să viziteze la sediul filialei o expoziție de carte, care a cuprins în special cărți în limba ucraineană, utilizate în procesul instructiv-educativ (abecedare, cărți de limbă și literatură ucraineană), dar și cărți de beletristică ale minorităților din Iași, precum și o expoziție cu alfabetele minorităților din Iași, iar, în următoarea zi, la 20 februarie, la Casa de Cultură „Mihai Ursachi” din Iași, a avut loc o masă rotundă dedicată Zilei Internaționale a Minorităților, la care au participat reprezentanți ai celor opt minorități naționale din Iași, ocazie cu care președinții comunităților au susținut alocuțiuni, având ca temă de dezbatere apariția, semnificația și importanța limbii materne pentru fiecare minoritate în parte, respectiv modul cum este organizat

și se desfășoară învățământul în limbile minorităților la toate nivelurile. Cu același prilej, a avut loc și o masă rotundă, dedicată comemorării a 166 de ani de la dezrobirea romilor. Moderatorul discuțiilor, în ambele cazuri, a fost directorul Casei de Cultură, poetul și criticul literar dl. Adi Cristă.

În după amiaza aceleiași zile, în sala de festivități din cadrul complexului hotelier amintit, s-a desfășurat partea a doua a acțiunii dedicate Zilei Internaționale a Limbii Materne, la care au participat membrii comunității și colaboratorii Filialei ieșene a UUR, reprezentanți din partea Universității „Alexandru Ioan Cuza”, ai Colegiului de Artă „Octav Băncilă”, ai altor organizații și instituții cu care colaborează filiala noastră. Acțiunea a început cu alocuțiunea președintelui UUR Iași referitoare la semnificația și importanța evenimentului sărbătorit, insistând pe unele aspecte mai puțin cunoscute privind apariția și evoluția limbilor, un scurt istoric al formării și evoluției limbii ucrainene. În continuare, au recitat versuri din opera scriitorilor români și ucraineni dna profesoară Claudia Dracea, Virginia și Victor Hrihorciuc, iar, apoi, a urmat un program muzical, susținut de doi tineri, membri ai organizației noastre: Teodor Chirileanu, la blockflote, și Anastasia Lungu, la orgă electronică.

Limba maternă reprezintă un element important al conștiinței culturale și naționale, nefiind doar un mijloc de comunicare, ci constituind însăși istoria oamenilor, viziunea lor asupra lumii. Este cel mai puternic instrument de conservare și de dezvoltare a moștenirii noastre materiale și spirituale.

Pentru fiecare națiune, limba devine ca o a doua natură, care o înconjoară, trăiește cu ea peste tot și mereu. Fără ea, omul nu poate exista, cum n-ar putea exista plantele fără soare, fără aer.

Limba este o sursă neprețuită și tămăduitoare a existenței umane, unul dintre cele mai importante semne de identitate națională a omului și a poporului. Această zi ne reamintește tuturor de dreptul inalienabil al fiecărei comunități etnice la propria sa identitate culturală, ce este indisolubil legată de limba maternă, care, pentru fiecare dintre noi, constituie un element important al conștiinței culturale, contribuind la păstrarea tradițiilor și a experienței înaintașilor noștri și, totodată, permițându-ne să le transmitem pe acestea și urmașilor noștri ca un bun de cel mai mare preț.

Victor HRIHORCIUC,
președintele Filialei Iași a UUR

A LIMBII MATERNE

Timiș

Sărbătoarea dedicată Zilei Internaționale a Limbii Materne are ca scop promovarea diversității culturale și lingvistice în întreaga lume. Aceasta zi ne reamintește de uciderea celor patru studenți de la Universitatea din Dhaka, care în anul 1952, la 21 februarie, militau pentru folosirea în mod oficial a limbii lor materne, bengali. În statele membre ONU, este marcată prin organizarea unor manifestări culturale artistice, concursuri pe teme lingvistice și educative, seminarii sau conferințe, de autoritățile guvernamentale și nonguvernamentale, de unități de învățământ, de universități, de institute de cercetare, de asociații culturale și de tineret. Toate aceste acțiuni sunt întreprinse în vederea propagării limbilor materne, care vor servi atât la încurajarea diversității, cât și a educației.

Trebuie menționat faptul că „Ziua Internațională a Limbii Materne” a fost declarată de UNESCO la dată la 17 noiembrie 1999, iar, ulterior, a fost recunoscută de Adunarea Generală a Națiunilor Unite, prin aceeași rezoluție care prevede: „promovarea, conservarea și protecția tuturor limbilor utilizate de popoarele lumii”. Astfel, limba maternă este considerată cel mai puternic instrument de conservare și dezvoltare a patrimoniului. Însă, conform ultimelor statistici, aproximativ 43% din cele 6000 de limbi vorbite în lume sunt pe cale de dispariție. Mai puțin de 100 de limbi sunt folosite în sistemele digitale și, din păcate, doar câteva sute sunt incluse în sistemele de învățământ sau în domeniul public.

Comunitatea ucraineană din Timiș a marcat această zi prin organizarea la nivelul unităților de învățământ, și nu numai, a unor acțiuni culturale educative. Una dintre aceste manifestări a avut loc și în localitatea Știuca. Cu acest prilej, dascălii împreună cu prichindeii de la grădiniță și elevii din clasele I-VIII au pregătit un program artistic deosebit, presărat cu poezii, cântece și dans.

„Am realizat un proiect comun între Uniunea Ucrainenilor din România, Filiala Timiș, Școala Gimnazială și Primăria Știuca. Pentru noi, această sărbătoare este foarte importantă, mai ales când știm prin ce situație dificilă trec frații și surorile noastre din Ucraina. Așa că ne-am gândit la o acțiune prin care copiii, îndrumați de profesori, să recite și să interpreteze cântece despre draga noastră Ucraina”, a declarat Nicolae Benczar, directorul Școlii Gimnaziale Știuca.

Tema din anul 2022 a acestei zile este folosirea tehnologiei în învățarea multilingvă: provocări și oportunități pentru evidențierea rolului potențial al tehnologiei în educație.

Mihaela BUMBUC

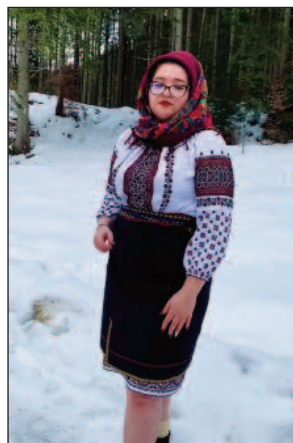
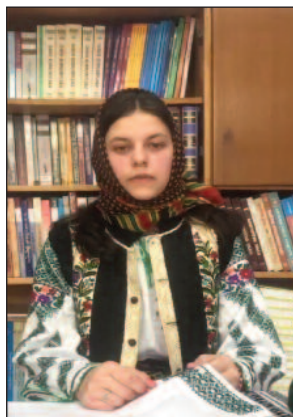
Suceava

De la Marele nostru Kobzar, Taras Hryhorovyci Șevcenko, geniul literaturii ucrainene, am învățat să prețuim limba pe care o vorbim și să nu permitem nimănui să o disprețuiască. La 21 februarie, este Sărbătoarea Limbii Materne, iar așa cum fiecare popor se mândrește cu limba sa, și noi, ucrainenii, iubim limba noastră inconfundabilă și o respectăm. Aici, la noi în Bucovina, sunt mulți ucraineni, numărul lor predomină față de alte minorități și ne mândrim că aproape în fiecare școală unde se află și ucrainenii se studiază limba noastră maternă.

Concursul județean „Sărbătoarea Limbii Materne” este inițiat și organizat de Uniunea Ucrainenilor din România și Școala Gimnazială Bălcăuți, în colaborare cu Inspectoratul Școlar Județean Suceava și unitățile școlare participante. Anul acesta, concursul s-a desfășurat la data de 27 februarie 2022, propunându-și atragerea tinerilor aparținând minorității ucrainene în activități comune, menite să promoveze afirmarea identității culturale, prin valorificarea folclorului și a creațiilor literare aparținând patrimoniului cultural ucrainean. Cele patru secțiuni ale concursului sunt: 1. PowerPoint; 2. Creație literară (poezie, proză); 3. Costum popular; 4. Moment artistic.

Am avut deosebită plăcere să colaborez și anul acesta, în cadrul proiectului județean, la secțiunea *Costum popular*. Informațiile și videoclipurile, pregătite de către profesorii îndrumători, le-am primit online pentru a fi jurizate, deoarece totul s-a desfășurat în mediul virtual, din cauza perioadei pandemice, dar și a timpurilor grele pe care le traversăm împreună cu poporul ucrainean. În această perioadă, suntem alături de frații noștri, îi ajutăm cum putem, întrucât au mare nevoie de noi, mai ales că ne aflăm la doar câțiva km de ei.

La parada costumelor populare, s-au prezentat un număr de 27 elevi, de la cele trei cicluri de învățământ: primar, gimnazial și liceal, iar eu mă bucur că, de la an la an, participă tot mai mulți elevi, de la mai multe școli unde se studiază limba maternă. Elevii au prezentat istoricul costumului, specific zonei (vechimea, denumirea părților componente, materialul din care este confecționat, ocazia cu care este purtat și de către cine etc.). Împreună cu părintele Mihai Cobziuc,

parohul bisericii din Dărmănești 2, unde Sfânta Liturghie se desfășoară uneori bilingv, am jurizat și am stabilit următorul clasament, elevii prezentându-se la un înalt nivel, diferența dintre ei fiind dictată doar de emoțiile firești ale exprimării unor copii care poartă cu mândrie costumul popular în zilele de sărbătoare:

Ciclul Primar: Premiul I: Maria Negură, cl. a V-a, Șc. Vatra Moldoviței, prof. Ilaria Pușcă; premiul II: Andreea Harasemciuc, cl. a III-a, Șc. Salaș, prof. Viorica Mechno; premiul III: Andreea Ihnatiuc, cl. a II-a, Șc. Nisipitu, prof. Nina Iamnițchi; Mențiuni: Ana Perdei, cl. I, Șc. Salaș, prof. Viorica Mechno; Marius Ciucico, Șc. Brodina de Sus, prof. Geta Dobranschi; Ioana Saidacaru, cl. a IV-a, Șc. Sadău, prof. Camelia Laiba.

Ciclul Gimnazial: Premiul I: Francesca Maria Juravle, cl. a VI-a, Șc. Bălcăuți, prof. Lăcrămioara Grigoriuc; Premiul II: Andra Grigoraș, cl. a V-a, Șc. Negostina, prof. Lidia Dascaluc; Premiul III: Paula Ivanovici, clasa a VI-a, Șc. Călinești Cuparencu, prof. Loredana Mândrișteanu; Mențiuni: Maia Cosmiuc, cl. a VIII-a, Șc. Măriței, prof. Emilia Daniela Barbir; Vasile Sanduleac, cl. a VII-a, Șc. Șerbăuți, prof. Oana Elena Nicolaiciuc; Georgiana Elena Fercalo, cl. a V-a, Șc. Paltinu, prof. Constantina Bursuc.

Ciclul Liceal: Premiul I: Bianca Negură, cl. a IX-a, Suceava, prof. Mihoc Lucia; Premiul II: Alexandru Perdei, cl. a X-a, Rădăuți, prof. Mihaela Delia Martineac; Premiul III: Maria Sanduleac, cl. a IX-a, Siret, prof. Antoneta Cornelia Crainiciuc; Mențiuni: Rodica Coroamă, cl. a XI-a, Siret, prof. Antoneta Cornelia Crainiciuc; Gheorghiță Cega, cl. a X-a, Rădăuți, prof. Mihaela Delia Martineac; Maria Bireș, cl. a XI-a, Rădăuți, prof. Mihaela Delia Martineac. Elevii premianți vor fi răsplătiți pentru efortul lor, iar ceilalți participanți, desigur, se vor bucura de strădania lor.

Ucrainenii își iubesc graiul, iubesc cântecele melodioase, uneori, foarte duioase, ce exprimă sentimente care pătrund în sufletul omului și de unde nu le mai poți scoate, ucrainenii își iubesc obiceiurile și tradițiile lăsate din moși-strămoși, iubesc portul popular care este atât de minunat, în culorile viu colorate, mai ales cele ale drapelului țării, patria pe care o iubesc nespuse de mult și, chiar acum, se luptă cu mâinile goale în fața armelor care se năpustesc asupra lor fără să aibă vreo vină. Să ne rugăm cu toții la bunul Dumnezeu să-i apere, să-i ocrotească, pentru a ieși învingători. Doamne ajută-i!

Felicia GRIGORAȘ

Ziua Națională a Lecturii

Despre bilingvism

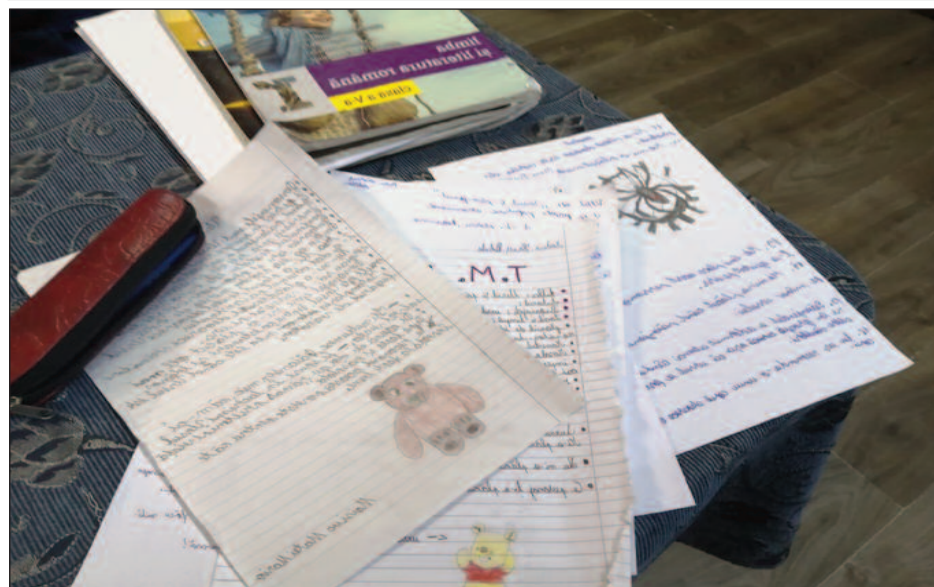
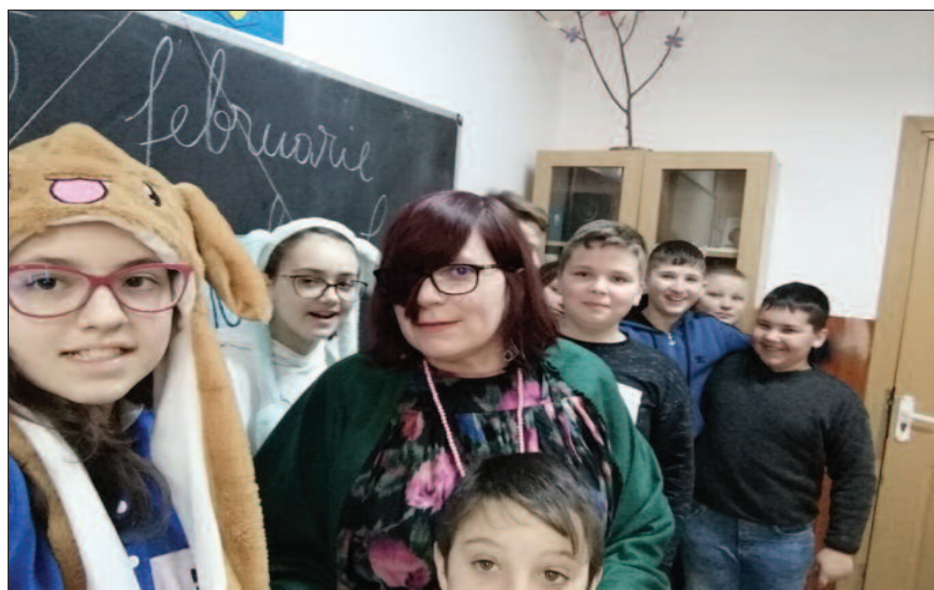
Un fenomen caracteristic comunității ucrainenilor din România este bilingvismul. Țara noastră se alătură celorlalte țări multilingve din lume, state în care se vorbesc mai multe limbi și unde trăiesc multe grupuri de vorbitori, folosind, alături de limba maternă, și limba oficială a țării. Acest fenomen lingvistic este foarte răspândit, studiile de specialitate certificând că, în prezent, în lume, sunt mai mulți bilingvi și plurilingvi decât monolingvi. Iar dacă nu sunt, trăiesc într-un mediu bilingv.

Termenul bilingvism cunoaște multe definiții. Ne-am oprit la cea dată de renumitul profesor de psiholingvistică, François Grosjean: „o persoană bilingvă este acea persoană care folosește în mod regulat două sau mai multe limbi ori dialecte în viața de zi cu zi”.

Bilingvismul în educație

Astăzi, bilingvismul a căpătat amploare datorită migrației oamenilor. Țările dezvoltate economic, spre care s-au îndreptat milioane de oameni de diferite naționalități, în speranța găsirii unui loc de muncă mai bine plătit, sunt puse în fața unei adevărate provocări educaționale: aceea de a gestiona capitalul lingvistic cu care vin elevii la școală și de a-i învăța limba țării gazdă.

În cazul bilingvismului membrilor unei minorități etnice constituite de mulți ani – cum este și cea a ucrainenilor din România – lucrurile sunt așezate pe un făgaș firesc.

Astfel, referitor la comunitatea ucraineană din Bălcești, putem afirma că studiul limbii ucrainene este deja tradiție. Această activitate didactică este dublată de activități extrașcolare, realizate pentru promovarea interculturalității.

Lecturi bilingve

O astfel de activitate a fost organizată la Școala Gimnazială Bălcești, pentru a marca Ziua Națională a Lecturii, sărbătorită începând cu acest an, ca urmare a proiectului de lege, inițiat de deputatul Sebastian Burduja. Acesta a explicat că a ales data de 15 februarie pentru a stabili Ziua Națională a Lecturii, întrucât este ziua în care s-au născut Spiru Haret și Titu Maiorescu, „a

cărui contribuție la școală și cultura României este incontestabilă”.

Scopul activității a fost formarea de cititori activi care să dobândească o atitudine pozitivă față de lectură, o deschidere spre lectura bilingvă și identificarea unei strategii adecvate, pentru realizarea unei punți de comunicare, prin care să se cultive plăcerea de a citi, și conștientizarea importanței pe care o are lectura în construirea și desăvârșirea personalității lor.

Dintre obiectivele educaționale ale activității, amintim: încurajarea și stimularea interesului elevilor pentru lectură (în limbile română și ucraineană); încurajarea exprimării libere a impresiilor și a sentimentelor generate de lectură; crearea unui mediu educațional care să stimuleze lectura și dragostea de carte; formarea unei atitudini de grijă și respect față de carte; îmbogățirea și activizarea vocabularului; dezvoltarea capacității de exprimare; consolidarea deprinderilor de citire corectă, fluentă, conștientă și expresivă; împărtășirea experiențelor personale; promovarea în rândul elevilor a publicațiilor editate de Uniunea Ucrainenilor din România.

La activitate, au luat parte elevii claselor a V-a și a VI-a. Împreună am citit povestea populară ucraineană „Ursul și păianjenul”, apărută în numărul 30, din noiembrie 2021, al revistei literar-culturale și educativ-informative „Ecouri ucrainene”, editată de UUR, la rubrica „Tezaur literar”, în traducerea lui Corneliu Irod. Apoi, am tradus titlul în ucraineană și am căutat în mediul online povestea. Am citit varianta culeasă și editată de Mykola Zinciuk. Am exersat diverse tipuri de citire: în șoaptă, în cor, pe roluri, selectiv. Am ascultat și povestea audio în diverse variante.

Am trecut și la întocmirea fișelor de lectură atât în limba română, cât și în cea ucraineană. Din răspunsurile elevilor, am realizat *Copacul lecturii*.

Cu elevii clasei a VI-a am dramatizat povestea, tot bilingv. O poveste despre prietenie, bunătate și renunțarea la obiceiul de a pune etichete.

Sper din tot sufletul ca ai mei elevi să trăiască mereu „această stare de grație și de dumnezeire, care este lectura unei cărți” (Ioan Manole) și să conștientizeze avantajul pe care-l au fiind persoane bilingve.

Lăcrămioara GRIGORCIUC

Pe urmele bunicilor

Viața la țară este diferită de cea de la oraș, aici, activitatea oamenilor desfășurându-se mai intens, cu mai mult spor și cu multă dăruire.

În comuna Bălcăuți, județul Suceava, cu cele trei sate aparținătoare: Bălcăuți, Negostina și Gropeni, este în plină desfășurare un proiect transfrontalier intitulat „Acces îmbunătățit în școlile din zona rurală transfrontalieră – Yordaneshy (Ucraina) și Bălcăuți (România)”.

În ziua de 15 februarie 2022, școlile din comuna noastră au primit vizita a opt profesori din Yordaneshy (Ucraina), care au asistat la diferite activități școlare, pregătite de unele cadre didactice. O astfel de activitate a fost desfășurată și de doamna educatoare Daniela Pășlea cu copiii din grupa mare, pe care o conduce. Foarte receptivi, deschiși, calzi și talentați, prichindeii din „Grupa fluturașilor” – grupa mare, din Negostina, au pășit pe urmele bunicilor alături de doamna lor.

Doamna educatoare Daniela Pășlea a fost cândva și eleva mea, iar, mai apoi, după trecerea anilor, după absolvirea Liceului Pedagogic, secția ucraineană, și a Facultății de Litere, specializarea ucraineană-rusă, a fost repartizată pe post de educatoare la Negostina, și, astfel, am devenit colege de breaslă. Așa am colaborat 10 ani frumoși, până am ieșit la pensie. Atât de mult îndrăgește copiii, încât a rămas tot la grădiniță, iar activitățile pe care le desfășoară sunt dintre cele mai apreciate și se ridică la cel mai înalt nivel. Iubește foarte mult copiii, are două fiice, una în clasa a VIII-a, iar cea mică de șase ani. M-a invitat și pe mine la această activitate, pe care a planificat-o integral. Totul s-a desfășurat într-o atmosferă de la sat, într-o ambianță foarte plăcută, unde copiii au cunoscut viața la țară mai mult decât o văd acasă, ținând cont că, în zilele noastre, totul a evoluat, s-a schimbat și au fost modernizate multe dintre activitățile gospodărești de la țară.

Copiii au descoperit muncile specifice unei gospodării țărănești de odinioară, de pe vremea bunicilor: au îngrijit animalele din curte, au hrănit păsările domestice, au muls vaca, au tuns lâna de pe oaie, au adunat ouăle din cuibar, au desfăcut boabe de porumb, pentru a le duce la moară, să facă făină pentru mămligă. Apoi, au cunoscut îndeletnicirile femeilor din casă: au scărmanat și tors lâna, făcând fire, au împletit șnururi, au depănat firele de ață, au văzut cum se țese la războiul de țesut, au văzut cum se coase, cum se realizează modelele de pe costumele populare, au legănat copilul în copaie, că așa era pe vremea bunicilor. La urmă, fiecare copil a gustat din diferite produse de casă, lactate, ouă, pregătite din timp. Decorul sălii de grupă era amenajat în stilul unei camere țărănești de odinioară, cu covoare țesute acasă, cu lăicere, milieuri croșetate, ștergare cu motive specifice zonei noastre, lucrute de mâinile dibace ale gospodinilor ucrainene, ulcele

de lut, linguri de lemn, un felinar și alte obiecte gospodărești de la țară. Totul era așa cum le plăcea odinioară bunicilor, iar lucrul manual era cândva foarte apreciat.

Copiii s-au distrat, dar au și descoperit împreună efectele pozitive ale respectului, ale toleranței, ale comunicării. Latura educativă a acestei activități a fost una de bun augur, prin care copiii au învățat să se aprecieze pe ei înșiși și pe cei din jurul lor. Iată și concluzia unui copil de grupă mare când a fost întrebat ce i-a plăcut: „A fost cea mai frumoasă zi din grădiniță!”.

Doamna educatoare Daniela Pășlea își serbează ziua de naștere în luna marelui nostru Kobzar, geniul literaturii ucrainene, T.H. Șevcenko, chiar în luna martie. Este tânără, energică, cu foarte mult talent și tact pedagogic, cu dăruire pentru copii și posedă o imaginație creatoare care întrece multe colege, este un argint viu în efortul depus la clasă. Mereu pregătește și desfășoară activități dintre cele mai apreciate, este o colegă devotată, cu mult interes pentru profesia aleasă. Eu îi doresc multă sănătate, bucurii și împliniri pe toate planurile, iar bunul Dumnezeu să o binecuvinteze cu harul său. „La mulți ani, Daniela!”

Aceste imagini foarte reprezentative vor dovedi că a fost o activitate demnă de toată lauda, o mare reușită.

Felicia GRIGORAȘ

Confluente literare 2022

La începutul acestui an școlar, am gândit împreună cu a mea colegă Anca Știubianu un proiect, pornind de la întrebarea lui Nicolae Manolescu „Cum să respecti valorile naționale dacă nu le cunoști?”. Conform calendarului, urma să organizăm prima activitate din cadrul proiectului, la final de septembrie. Din motive pandemice, s-a amânat.

Este vorba despre proiectul „Mari personalități ucrainene din Bucovina”, care se dorește a fi o poartă deschisă spre cultură și civilizație, pentru cadre didactice și elevi, fiind gândit cu scopul promovării valorilor autentice ale comunității ucrainene din Bucovina. Astfel, rolul acestei activități constă în a trezi interesul pentru promovarea unor personalități ale culturii românești de origine ucraineană, prin care, de fapt, ne recunoaștem adevărata noastră identitate.

Trăim într-o lume în care nonvalorile (persoane, tendințe, curente) tind să ocupe prea mult loc în conștiința publică. De aceea, sub influența acestora, generațiile tinere acceptă sau tolerează, poate, minimalizarea valorilor tradiționale care definesc nația română din punct de vedere cultural.

Considerăm că este necesar să fie readuse în atenția noastră nume sonore din diferite domenii care fac cinste etniei ucrainene și, implicit, neamului românesc. Prin acest proiect, se oferă posibilitatea atât cadrelor didactice, cât și elevilor de a așterne idei, gânduri, păreri, sentimente cu privire la importanța propriei noastre identități, ca popor, ca națiune, ca etnie și ca individ. Formarea unui comportament cultural adecvat ar trebui să fie un obiectiv major în școala tradițională românească, în așa fel încât cadrele didactice și elevii să își reconsidere modul de a trăi, de a gândi, de a simți în raport cu valorile care ne individualizează ca popor sau etnie.

Scopul proiectului îl reprezintă valorificarea unui material util care să cuprindă

personalități de etnie ucraineană din România, pentru motivarea elevilor privind formarea în carieră și studierea limbii ucrainene.

Dintre obiectivele propuse, amintim câteva: motivarea elevilor pentru autorealizare, având drept model personalități ucrainene din Bucovina care și-au adus contribuția în istorie, cultură, artă, sport, știință, tehnologie etc.; dezvoltarea sentimentului de mândrie națională; antrenarea unui număr cât mai mare de elevi și cadre didactice în activități extracurriculare; realizarea unei prezentări a iluștrilor reprezentanți ai comunității ucrainene din Bucovina care, prin munca lor, au contribuit la dezvoltarea culturii, artei, sportului, științei și tehnologiei românești.

După cum spuneam, pregăteam la final de septembrie o activitate dedicată domnului Mihai Mihailiuc (Myhailo Myhailiuc), redactorul-șef al revistei „Ukrainskyi visnyk”, ce se dorea a fi și o surpriză pentru dumnealui, de ziua sa de naștere, care este pe 1 octombrie. Neținându-se activitatea atunci și considerând că se cuvine ca proiectul să fie cunoscut de comunitatea ucrainenilor din România, iar personalitatea domnului Myhailiuc merită toată aprecierea și recunoștința noastră, am decis să folosesc momentul pregătit atunci în cadrul secțiunii „Confluente literare”, din cadrul proiectului „Sărbătoarea Limbii Materne”. Este vorba despre momentul poetic susținut de elevul Emi Maciuc, care recită poezia „Avertisment” a lui Myhailo Myhailiuc.

De asemenea, am ales pentru secțiunea „Confluente literare” și poezia „În larg” de Ioan Covaci, redactorul-șef al ziarului „Vilne slovo”. A recitat-o același elev, Emi Maciuc.

A fost încă o activitate care și-a propus promovarea lecturii, a personalităților comunității ucrainene și a cărților și publicațiilor editate de Uniunea Ucrainenilor din România.

Lăcrămioara GRIGORCIUC

Limba maternă, sărbătorită la Rogojești

În clipa în care am pus punct după ultimul cuvânt al comunicării pe care am pregătit-o despre limba maternă, am zărit pe fereastră câțiva oameni zgribuliți, cu gulerul hainelor ridicate care se grăbeau. M-am mirat că doar vânt nu era: crengile mărului de la fereastra mea erau nemișcate. Am ieșit în curte. Aici, m-a lovit în obraji un pui de crivăț, cu o perie înțepătoare și foarte rece, ca de gheață. Deci, va trebui să-mi trag bine căciula peste urechi, să-mi ridic gulerul și să ajung cât mai repede la sediul Filialei Botoșani a Uniunii Ucrainenilor din România, unde voi prezenta materialul despre limba maternă și tinerii studenți uciși în Pakistan (trebuie să ai bolovan în loc de inimă ca să uciși atâția tineri), în cadrul acțiunii dedicate

„Zilei Internaționale a Limbii Materne”. Când am ajuns ajuns la destinație, am observat multe mașini, multă lume, semn că oamenii își iubesc limba maternă, lucru ce m-a bucurat enorm.

Domnul Victor Semciuc, președintele Filialei Botoșani a Uniunii Ucrainenilor din România, în cuvântul de deschidere, a vorbit despre limba maternă și importanța acesteia. În continuare, a dat cuvântul subsemnatei, care a prezentat materialul cu titlul „Limba maternă cântă, mângâind sufletul”. A urmat un program artistic în cinstea limbii materne ucrainene. Subsemnata a declamat poezia „Limba maternă”, compoziție proprie. Apoi, Fanfara juniorilor din Căndești a prezentat un bogat program artistic, iar tânără elevă Livia Apostol a cântat cu mult drag și ritm la instrumentul ei de suflat, încât nu-mi puteam lua ochii de la ea. S-au remarcat solistele vocale Denisa Cristiana Antica și Paula Alexandra Ciornodolea, care au interpretat melodii foarte frumoase în limba ucraineană. Programul artistic, foarte bogat, s-a încheiat cu melodiile interpretate de solistul nostru local Vasile Scutelnicu, bineînțeles, în limba ucraineană.

A fost o zi de neuitat! Până și vântul ne-a mângâiat obraji cu o suflare lină, semn că îi place și lui limba noastră maternă.

Olimpia IVANICIUC

Olimpiada de Limba și Literatura Ucraineană se va organiza la Timișoara

Având în vedere faptul că orașul de pe malul Begăi va deține anul viitor titlul de „Capitală Europeană a Culturii”, reprezentanții Inspectoratului Școlar Timiș au solicitat Ministerului Educației permisiunea organizării mai multor olimpiade școlare, cu predilecție spre sfera cultural-artistică.

În consecință, Timișoara va găzdui anul acesta cinci olimpiade școlare, printre care și cea de limba ucraineană. Mai exact, este vorba de Olimpiada de Arte Vizuale, Arhitectură și Istoria Artelor, Olimpiada de Muzică, Olimpiada de Coregrafie, Olimpiada de Artă Actorului și Olimpiada de Limba și Literatura Ucraineană. La respectivele competiții, organizate la nivel național, în timpul vacanței de Paști a școlarilor, sunt așteptați să participe în jur de 1.300 de elevi.

„Ținând cont de contextul anului 2023 [când Timișoara va fi „Capitală culturală a Europei” – n.r.], ne dorim foarte mult și noi, învățământul pre-universitar, să dăm un ton faptului că Timișoara are ce arăta din perspectivă culturală, că are un potențial foarte mare în acest sens. Avem lângă noi un centru universitar cu facultăți specializate pe disciplinele olimpiadelor pe care le-am amintit. Cu siguranță, vom avea sprijinul întregii comunități, al Consiliului Județean Timiș, al Primăriei Timișoara, pentru a asigura logistica necesară instituțiilor de cultură. Mă refer aici la operă, la teatru, sper să ne fie pusă la dispoziție toată infrastructura culturală”, a declarat Marin Popescu, inspector general ISJ Timiș.

„În ceea ce privește organizarea Olimpiadei de Limbă și Literatură Ucraineană, trebuie să menționez faptul că faza națională a mai fost organizată la Timișoara, în urmă cu 10 ani. Președintele Comisiei Centrale a fost profesorul universitar dr. Mihai Decun, ucraineanul nostru din Banat, care ne face mare cinste. Cu acest prilej, noi, Comitetul Filialei Timiș a Uniunii Ucrainenilor din România, salutăm această inițiativă și urăm tuturor participanților mult succes!”, a declarat Gheorghe Hleba, președintele UUR Timiș.

Mihaela BUMBUC

Imnul Ucrainei și lacrimi, la bustul lui Taras Șevcenko

Lugoj. În luna martie, ucrainenii din toate colțurile lumii îl sărbătoresc pe marele pictor și poet Taras Hryhorovyci Șevcenko. Nici anul acesta, părintele literaturii ucrainene nu a fost uitat de comunitatea ucraineană din Timiș. Astfel, la data de 11 martie, la bustul poetului amplasat lângă Biserica Ortodoxă Ucraineană din Lugoj, a răsunat Imnul Ucrainei. Cu acest prilej, a fost organizată și o slujbă de pomenire, oficiată de preotul lăcașului de cult, Ioan Virgil Brotnei, și o manifestare culturală, la care au participat reprezentanții Filialei Timiș a Uniunii Ucrainenilor din România.

Manifestarea a debutat cu depuneri de coroane și flori de către președinții Organizațiilor locale ale UUR și de oficialitățile prezente, iar elevii însoțiți de profesorii de limba ucraineană din localitățile Știuca, Petroasa Mare, Bethausen, Lugoj și Darova au recitat poezii din opera Marelui Kobzar.

„Au venit elevi din mai multe localități ucrainene, din acelea în care se predă limba maternă la școală. Aceștia au recitat poezii din opera lui Taras Șevcenko, iar, la final, cu toții și-au arătat solidaritatea și susținerea pentru copiii din Ucraina, care trec prin momente extrem de grele”, a declarat profesoara Mariana Cubaș, din Petroasa Mare.

Elevilor, profesorilor și membrilor Comitetului Timiș al UUR li s-a alăturat și președintele Filialei timișene, Gheorghe Hleba, care a afirmat: „Ținând cont de situația foarte dificilă din Ucraina, nu se putea ca această sărbătoare să fie mai amplă, dar, totuși, noi nu vrem să uităm de poetul, scriitorul și părintele literaturii ucrainene, Taras H. Șevcenko, care a luptat pentru libertatea ucrainenilor întreaga sa viață. Și de aceea, fiind martori ai situației prin care trece neamul nostru ucrainean, cauzată de răz-

boiul nemilos care a pricinuit atâta durere și a despărțit zeci de mii de familii, ne-am întâlnit aici, la bustul Kobzarului, să marcăm acest eveniment important pentru noi toți și să lansăm un apel de solidaritate pentru Ucraina”.

Taras Hryhorovyci Șevcenko s-a născut la 9 martie 1814, iar după doar 47 de ani, la 10 martie 1861, a trecut în neființă. Acesta este considerat poetul celor lipsiți de speranță, poetul re-deșteptării naționale și fondatorul limbii ucrainene literare. În 1840, îi apare cel mai important volum de poezii, «Кобзар» („Cobzarul”), unde au intrat opt creații: «Думи мої» („Gânduri ale mele, gânduri”), «Перебендя» („Perebendea”), «Катерина» („Katerina”), «Тополя» („Plopul”), «Думка – Нащо мені чорні брови...» („Gând – La ce-s buni ochisorii...”), «До Основ'яненка»

(„Către Osnovianenko”), «Іван Підкова» („Ivan Pidkova”), «Тарасова ніч» („Noaptea lui Taras”). În anul 1844, apare cea de-a doua ediție a „Cobzarului”, în care este inclus și poemul «Гайдамаки». Tot atunci, scrie poemul «Сон – У всякого своя доля» („Visul – Fiecare-și are-o soartă”), o satiră usturătoare la adresa ocupației imperiale, pentru care va avea de suferit tot restul

București. Fiecare națiune are propriile sale figuri iconice, din care fac parte cel mai adesea poezii care sunt denumiți „poeti naționali”. Astfel, România se mândrește cu Mihai Eminescu, Franța, cu Victor Hugo, Germania, cu Johann Wolfgang von Goethe, Portugalia, cu Luís Vaz de Camões, Polonia, cu Adam Mickiewicz, Bulgaria, cu Hristo Botev, Ungaria, cu Petőfi Sándor și așa mai departe, iar Ucraina, cu Taras Hryhorovyci Șevcenko care nu este perceput doar ca poet și artist plastic de o valoare inegalabilă, geniul poporului ucrainean, ci drept simbol al națiunii ucrainene – „Prorocul poporului ucrainean”, „Prorocul dreptății și renașterii naționale”, „Apostolul neamului ucrainean”, „Patriarhul Ucrainei”, „Marele Kobzar” etc. – fiind câteva dintre apelative, de la nașterea căruia au trecut 208 ani.

Cu această ocazie, Comitetul Filialei București a Uniunii Ucrainenilor din România a organizat, la data de 15 martie 2022, „Ziua lui Taras Șevcenko”, la care au participat membri și simpatizanți ai filialei, reprezentanți ai Ambasadei Ucrainei din România, dar și mulți dintre refugiații ucraineni care s-au oprit la București. Astfel, au fost depuse flori la monumentul poetului din Parcul Herăstrău, fiind organizată și o masă rotundă: „Receptarea lui Taras Șevcenko în România”, în cadrul căreia au susținut comunicări: scriitorul Mihai Hafia Traista, avocata Cecilia Maran, jurnalistul Ștefan Apostol și actrița Magdalena Băcescu. Evenimentul s-a încheiat cu un moment artistic în cadrul căruia au recitat poezii scrise de Taras Șevcenko atât poezii și actori români, cât și refugiați din Ucraina, iar membrii grupului „Zorea” din cadrul Filialei București au interpretat cântece pe versurile marelui poet.

Merită amintit faptul că figura lui Taras Șevcenko a devenit expresia concentrată, supre-

Corsiuc, iar în anul 2015, sub redacția lui Corneliu Irod. *Cobzarul* s-a bucurat și de două traduceri în limba română: prima îi aparține lui Victor Tulbure, iar a doua lui Ion Cozmei.

Multe dintre versurile sale sunt considerate porunci pentru poporul ucrainean. În manualul auxiliar de istorie, autorul îi îndeamnă pe elevi să păstreze cu sfințenie poruncile scrise de Taras Șevcenko: „Luptați și veți învinge!”, „Învățați frații mei!”, „Îmbrățișați-l, fraților, pe fratele nostru mai tânăr!”. După părerea sa, aceste porunci le poate îndeplini orice copil. Învățătură este prima

vieții, iar, în 1860, apare o nouă ediție a „Cobzarului”, care cuprinde toate creațiile poetice ale autorului: «Єретик» („Ereticul”), «Сліпий» („Orbul”), «Наймичка» („Slujnica”), «Кавказ» („Caucazul”), «І мертвим, і живим...» („Și celor morți, și celor vii...”), «Холодний Яр» („Râpa rece”), «Заповіт» („Testamentul”), «Великий лях» („Marele beci”), «Давидові псалми» („Psalmii lui David”) etc. El își iubea neamul și Ucraina mai presus de toate, lucru care reiese și din poezia „Testamentul”, în care-și cheamă poporul înrobite la luptă:

Мă-ngropați, порніти și руpeți

Ланțurile toate

Și stropiți cu sânge dușman

Sfânta libertate.

Și-ntr-o altă casă, mare,

Nouă, dezrobită,

Pomeniți-mă cu-o vorbă

Bună, liniștită.

(în trad. lui Ion Cozmei)

Mihaela BUMBUC

îndatorire a acestuia. Ca să fie unitate, fiecare ucrainean trebuie să trăiască în pace și înțelegere cu frații săi, iar de luptat fiecare copil poate lupta, declarându-se în orice situație ucrainean, vorbind și rugându-se în limba ucraineană¹. „Popularitatea acestui neîntrecut «Kobzar» e imensă. În Ucraina, nu există casă în care copiii să nu-și înceapă învățătura silabisind versurile lui Șevcenko...”, scria Mihai Novicov în prefața la volumul de poezii al lui Taras Șevcenko, apărut la Editura Tineretului, în anul 1960, în traducerea lui Victor Tulbure. Poezia sa, *Suspina Niprul larg, se zbate*, pusă pe muzică de Dmytro Iakovyci Kryjanivskyi, este considerată imnul spiritual al ucrainenilor de pretutindeni, la intonarea căruia toți ucrainenii se ridică în picioare și duc mâna dreaptă la inimă. La fel de populară este și poezia *Testamentul*, pusă pe note de Hordi Hladkyi.

În cinstea Marelui Cobzar, au fost ridicate 1384 de monumente, dintre care 1256 în Ucraina și 128 peste hotare, în 35 de țări (sunt șase și în România: în Parcul Herăstrău din București, în orașele Satu Mare, Tulcea, Lugoj, Sighetu Marmatei, precum și în localitatea Negostina din județul Suceava). Niciuneia dintre personalitățile lumii nu i s-au ridicat atâtea monumente, deci, în această privință, Taras Șevcenko deține recordul mondial. De asemenea, în cinstea lui s-au construit o mulțime de muzee. Cât despre plăcile comemorative, filmele documentare și artistice, cărțile, albumele și lucrările de artă care au fost dedicate poetului și creațiilor sale, nu cred că a încercat să le numere cineva vreodată.

Stepan C.D. TRAISTA

¹ Antin Lotoțkyi, *Історія України для дітей* „Prosvita”, Kiev, 1993, p. 48.

COMEMORAREA SCRITORILOR UCRAINENI DIN BUCOVINA

Sâmbătă, 26 februarie 2022, biserica ortodoxă a pomenit pe cei adormiți întru Domnul, săvârșind Sfânta Liturghie de „Moșii de iarnă”. La biserica din Dărmănești 2, unde păstorește părintele Mihai Cobziuc, a fost oficiată slujba bisericească, ocazie cu care au fost pomeniți toți scriitorii ucraineni trecuți la cele veșnice, în cadrul activității „Comemorarea scriitorilor ucraineni din Bucovina”. Activitatea a fost susținută financiar de Filiala Suceava a UUR, fapt devenit deja o tradiție în cadrul Parohiei din Dărmănești 2. Dacă în anii precedenți, grupul vocal ucrainean „Vocile Neostinei” a fost prezent și a participat activ la această acțiune alături de corul bisericii, anul acesta, nu a putut onora invitația, din cauza evenimentelor dureroase din Ucraina. Noi suntem vecini de graniță, trăind la doar 5-6 km de frații noștri ucraineni, motiv pentru care mulți membri au participat la ajutorarea refugiaților.

În prezent, toți ucrainenii trec prin momente cumplite, din cauza unui război nedorit de nimeni și care a adus multă durere în sufletele fraților noștri vecini. Unii i-au primit pe refugiați în casele lor, alții au mers cu donații, alții au asigurat traducerea din/în limba ucraineană. Toți oamenii de prin împrejurimi, indiferent de culoarea politică, de apartenența religioasă, cu mic, cu mare s-au

mobilizat și au adus în vama Siret, județul Suceava, alimente, apă, articole de menaj și de igienă personală, îmbrăcăminte, rechizite și jucării pentru copii. Totodată, au fost oferite spații de cazare, au fost puse la dispoziție mașini personale pentru transportul oamenilor, acolo unde au fost solicitări în acest sens, războiul unind, din nou, frații.

Felicia GRIGORAȘ
(Continuare la pagina 16)

208 ani de la nașterea poetului național ucrainean Taras Șevcenko

Anul acesta, la 9 martie, se împlinesc 208 ani de la nașterea poetului național ucrainean Taras Șevcenko. Națiunile sunt mai puternice, mai solidare atunci când se coagulează în jurul tradițiilor și speranțelor, dar mai ales în jurul simbolurilor, iar Taras Șevcenko este un asemenea simbol pentru ucrainenii de pretutindeni.

Șevcenko rămâne un simbol al luptei multor generații de ucraineni pentru libertate și independență, mai ales în prezent, când Rusia încearcă, din nou, să distrugă tot ceea ce au realizat generații întregi de ucraineni, de-a lungul istoriei lor milenare.

Marele poet ucrainean a luptat pentru unitatea culturală a ucrainenilor. În operele sale, el a militat pentru libertatea și autodeterminarea poporului ucrainean, a reliefat viața țăranului ucrainean, sacrificiile oamenilor de rând, prezentând, totodată, și frumusețile Ucrainei.

Fiecare dintre noi trebuie să ducă mai departe ceea ce ne-au lăsat strămoșii noștri – în primul rând, limba, cultura, credința, istoria și tradițiile care definesc orice popor și îl fac mai puternic, pentru a rezista tuturor vicisitudinilor.

Orice națiune este liberă să facă alegeri, care, de multe ori, sunt definitorii pentru viitoarele generații. Într-o perioadă extrem de dificilă, cum este cea pe care o traversăm în aceste zile, fiecare decizie este și mai dificilă și plină de consecințe.

Iar, astăzi, cuvintele lui Taras Șevcenko sunt mai actuale ca oricând: „Luptați și veți învinge! Dumnezeu este cu voi!”

Elevii ucraineni din Știuca, premiați de Mitropolia Clujului, Maramureșului și a Sălajului

Cei mai evlavioși elevi ai Școlii Gimnaziale din localitatea Știuca au fost premiați la concursul „Împreună cu Hristos prin lume în mileniul III”. Această competiție s-a adresat atât copiilor, cât și tinerilor creștini, cu vârste cuprinse

între 6 și 18 ani, din țara noastră și din diaspora românească. De inițiativă și organizare s-a ocupat Mitropolia Clujului, Maramureșului și Sălajului în colaborare cu Episcopia Ortodoxă Română a Italiei, cu Colegiul Național Pedago-

gic „Gheorghe Lazăr” din Cluj-Napoca și cu Platforma educațională „red-religie.ro”.

Astfel, concursul s-a desfășurat online, subiectele fiind formulate pe tema Nașterii Domnului, iar cei 10.000 de participanți din România, Ucraina, Italia, Moldova, Grecia, Franța, Turcia, SUA, Spania, Serbia, Noua Zeelandă, Marea Britanie, Germania, Portugalia, Norvegia, Spania, Japonia, Canada, Belgia, Austria, Australia, Danemarca, Ungaria, Kenia și Irlanda au realizat lucrări în limbile română, engleză, franceză, italiană, spaniolă, ucraineană.

Elevii de la Școala Gimnazială din localitatea Știuca, coordonați de profesorul de religie Vasile Gabriel Bilan, au reușit să ocupe locurile fruntașe, iar, în urma acestui concurs, copiii au devenit și autori ai cărții „Gânduri de îngeri”.

În localitatea Știuca, sunt aproximativ 400 de copii care studiază limba maternă ucraineană, această școală fiind, de altfel, considerată un furnizor important pentru secția de limba ucraineană din cadrul Liceului „Iulia Hasdeu” din Lugoj.

Mihaela BUMBUC

Interviu cu prof. Vasile Pasenciuc – prim-vicepreședinte al UUR

Evoluția societății a fost întotdeauna influențată de umanitatea de care au dat dovadă membrii acesteia, care, la rândul ei, a fost creată având la bază valori și principii sănătoase, estetice și etice, aceste două elemente fiind, de fapt, fundamentale în definirea noastră ca ființe umane. Unul dintre membrii comunității ucrainene care posedă aceste valori și principii importante este domnul profesor Vasile Pasenciuc, pe care avem onoarea să-l cunoaștem în cele ce urmează.

Fabian Popovici: Dat fiind faptul că sunteți prim-vicepreședinte al Uniunii Ucrainenilor din România, președintele Organizației locale Remeți a UUR, dar și un adevărat promotor al culturii, limbii și tradiției ucrainene, discuția noastră va fi centrată asupra activității dumneavoastră în sprijinul comunității ucrainene din România. Însă, pentru a vă cunoaște mai bine, vă voi adresa următoarele întrebări: Unde v-ați născut și ați copilărit? Care sunt momentele ce v-au marcat pozitiv copilăria și cum vedeți evoluția societății de atunci și până în prezent?

Vasile Pasenciuc: Vă mulțumesc pentru frumoasa prezentare și pentru posibilitatea de a răspunde la întrebările dumneavoastră, acesta fiind primul interviu pe care îl acord în calitate de membru în conducerea Uniunii Ucrainenilor din România. M-am născut în localitatea Remeți, o așezare frumoasă și foarte dragă atât mie, cât și tuturor locuitorilor ei. Comuna noastră minunată se află pe malul stâng al râului Tisa, în județul Maramureș, la granița cu Ucraina. Cunoscut fiind faptul că stadiul copilăriei reprezintă cea mai fericită etapă din viața unui om, există foarte multe momente care mi-au marcat-o pozitiv, dintre care amintesc: prietenii și legăturile cu foștii mei colegi de școală, cu vecinii, precum și cu toți copiii din localitate; scăldatul în râul Tisa; culesul ciupercilor în sezonale de vară și de toamnă, cu precădere „hoi-năritul” prin păduri; parcurgerea claselor I-IV alături de fosta mea învățătoare și, bineînțeles, conviețuirea cu mama, tata și cele trei surori ale mele. Referitor la evoluția societății, pot spune că o văd, în cea mai mare parte, pozitivă, cu părțile ei bune și mai puțin bune. Din punct de vedere economic și științific, progresul este unul uriaș, însă consider că la nivel spiritual există loc de mai bine.

F.P.: Cu siguranță, interacțiunea socială și spiritul colaborării sunt punctele forte care vă caracterizează, fapt pentru care o parte din activitatea pe care ați desfășurat-o de-a lungul timpului a fost cea de cadru didactic, mai exact profesor de matematică. Unde ați predat și cum v-a impresionat profesia de cadru didactic?

V.P.: După terminarea facultății, am fost repartizat la catedra de matematică, secția ucraineană, la școala din comuna Rona de Sus, în condițiile în care atunci repartizarea se realiza la nivel național. Prin schimb de repartiție, am avut ocazia să mă titularizez la școala din localitatea mea natală, Remeți, aceasta fiind și singura școală în care am profesat. Am urmat cursurile Facultății de Matematică din pură convingere, dorindu-mi să devin dascăl, deși, de multe ori, chiar dacă acum nu regret, m-am gândit că ar fi fost mai util, nu neapărat mai ușor, să urmez cursurile Facultății de Litere, specializarea ucraineană. Profesia de dascăl m-a impresionat prin intermediul elevilor pe care i-am avut ca profesor și diriginte, intrând în contact, de cele mai multe ori, cu părinți respectuoși, responsabili, recunoscători și preocupați de soarta copiilor lor.

F.P.: De asemenea, ați fost directorul unei instituții de învățământ. Care a fost această instituție și cât de bine credeți că v-ați exercitat funcția de conducere?

V.P.: Dat fiind faptul că singura școală la care am lucrat este cea din comuna Remeți, aici, am fost și director coordonator, de această școală aparținând și Școala cu clasele I-VIII Teceu Mic, Școala cu clasele I-IV Piatra 1, Școala cu clasele I-IV Piatra 2, Grădinița Teceu Mic și Grădinița Piatra, este greu să vorbesc despre felul cum mi-am exercitat funcția de director, cel mai bine putând să se pronunțe foștii mei colegi, părinții, elevii și reprezentanții Administrației Publice

Locale, însă, pot să vă spun că, întotdeauna, scopul meu a fost să fac numai bine, în limita respectării regulamentelor școlare și a legilor aflate în vigoare. În primul rând, consider că am fost exigent cu mine, iar, apoi, cu ceilalți colegi de muncă, cu elevii și cu părinții. Am căutat, de asemenea, să fiu întotdeauna drept și cinstit, nu neapărat răbdător. Realizările pe care le-am avut au putut fi constatate, în mod deosebit, pe partea administrativ-gospodărească, dar și pe linia educativă, elevii noștri făcând cinste școlii prin rezultatele foarte bune pe care le-au obținut atât la școala noastră, cât și la liceele pe care le-au urmat ulterior.

F.P.: În ceea ce privește activitatea din cadrul Uniunii Ucrainenilor din România, pot afirma că sunteți un „veteran” al organizației, fiind martor la toate schimbările majore care s-au petrecut în rândul comunității ucrainene din România, de la înființarea UUR și până acum. În aceste circumstanțe, întrebarea mea este: De când sunteți membru al Uniunii Ucrainenilor din România și care a fost motivul care v-a determinat să realizați acest pas?

V.P.: Sunt membru al Uniunii Ucrainenilor din România încă de la înființare, când, la începutul anului 1990, în Maramureș, au fost înțelese organizații în toate localitățile cu populație ucraineană, adică implicit și în comuna Remeți, fiind ales vicepreședinte în biroul Organizației locale a UUR din Remeți, unde activez și în prezent. Nu cred că acest pas a avut în spate un motiv anume, așa am simțit și am considerat de cuviință, având viziunea unui ucrainean conștient și responsabil.

F.P.: Eficiența și performanța unei organizații sunt determinate de membrii acesteia, cu precădere de o conducere cât mai competentă. Ați participat la mai multe Congrese ale Uniunii Ucrainenilor din România, printre care și cel de-al VII-lea, organizat în 2015, în urma căruia a fost ales, pentru prima dată, președinte al UUR, dl Nicolae Miroslav Petrețchi, azi, deputat. Care a fost starea de spirit din cadrul organizației în toamna anului 2015 și cât de performantă considerați că este evoluția UUR de la preluarea mandatului de președinte în persoana domnului N.M. Petrețchi?

V.P.: Fără să intru în amănunte, pot spune că starea de spirit din cadrul UUR, în toamna anului 2015, a fost foarte tensionată și delicată. Mă bucură faptul că sunt considerat unul din factorii decizionali în ceea ce privește alegerile și schimbările care au avut loc și sunt convins că mi-am exercitat corect responsabilitățile. Evoluția UUR este una din ce în ce mai bună și mai performantă. Prin venirea unor oameni noi, tineri și bine pregătiți, multe lucruri s-au schimbat în bine. Alegerea noului președinte al UUR, dl deputat Nicolae Miroslav Petrețchi, a fost una extrem de benefică, acesta depunând, de atunci și până acum, toate eforturile necesare atât pentru îmbunătățirea activității Uniunii Ucrainenilor din România, cât și a vieții comunităților de ucraineni din toată țara, chiar dacă există, cu siguranță, loc de mai bine, fiind multe lucruri care mai trebuie realizate.

F.P.: La momentul actual, îndepliniți mai multe funcții la nivelul Uniunii Ucrainenilor din România, printre care: prim-vicepreședinte al Uniunii Ucrainenilor din România, membru al Consiliului și al Prezidiului UUR, președintele Organizației locale Remeți a UUR și membru în Comitetul Filialei UUR Maramureș. Care au fost etapele pe care le-ați parcurs pentru a accede la aceste funcții și cât de mult v-au ajutat în consolidarea prosperității comunității ucrainene?

V.P.: Am mai spus-o și o repet, sunt membru al UUR încă de la înființare. În anul 2014, am fost ales președintele Organizației locale Remeți, funcție pe care o dețin și la momentul actual. În urma celui de-al VI-lea Congres al UUR, de la Timișoara, am fost ales, din întâmplare, mai exact dintr-o mică greșală, trezorier al UUR. Spun acest lucru deoarece și cei prezenți la Congres își aduc aminte că organizarea a fost așa de „bună”, încât s-a uitat de funcția de trezorier.

Neexistând un candidat cu studii economice pentru această funcție, una dintre colegile mele din județul Maramureș m-a propus pe mine, pe considerentul că sunt matematician și lucrez ca director la o societate comercială. La Congresul al VIII-lea al UUR, organizat la Cluj-Napoca, în anul 2019 am fost ales prim-vicepreședinte al UUR, membru în Prezidiul și în Consiliul (Rada) UUR. Deținând aceste funcții, cred că am contribuit la adoptarea unor decizii bune și benefice pentru comunitatea ucraineană, în limita competențelor și a posibilităților mele.

F.P.: Pentru a demonstra și mai mult interesul crescut pe care îl aveți față de societatea din care faceți parte, ați ales să vă implicați și în administrația publică locală. Ați fost ales consilier local pe listele Uniunii Ucrainenilor din România în comuna Remeți. Care sunt proiectele importante pe care le-ați propus sau le-ați demarat și ce alte idei preconizați pentru viitorul apropiat?

V.P.: Ca un cetățean conștient și responsabil al comunei mele, am fost implicat în administrația publică locală chiar înainte de Revoluția Română din 1989, îndeplinind funcțiile de director al Căminului Cultural și director coordonator al Școlii din Remeți. Sunt consilier din partea Uniunii Ucrainenilor din România, întotdeauna candidând numai pe listele acesteia. În toate mandatele de consilier, am sprijinit soluționarea problemelor în interesul comunei și al cetățenilor ei și, cu atât mai mult, trebuie să o fac și acum. Răspunzând scurt și concis, întotdeauna, am dorit să realizez lucruri bune și de viitor, sprijinind executivul în rezolvarea problemelor la nivelul comunei și al satelor aparținătoare, dorințele mele rămânând aceleași.

F.P.: În urma alegerilor locale din toamna anului 2020, portofoliul de primar al comunei Remeți a fost preluat de dl Ivan-Claudiu Brînzanic, susținut de Uniunea Ucrainenilor din România, organizație pe care o reprezentați și dumneavoastră alături de alți trei consilieri în Consiliul local al comunei. Cât de bună este colaborarea dumneavoastră cu primarul, dar și cu ceilalți colegi? Care sunt beneficiile noii administrații în comparație cu cele precedente?

V.P.: Suntem singura localitate din țară care, în urma alegerilor locale din toamna anului 2020, are primar din partea UUR. Tot din partea UUR, mai avem patru consilieri în Consiliul local al comunei Remeți. Colaborarea mea cu toți primarii a fost una relativ bună, cu atât mai mult cea cu primarul nostru actual, care are sprijinul necondiționat atât din partea mea, cât și a celorlalți consilieri din partea UUR. Astfel, ne dorim ca lucrurile să meargă din ce în ce mai bine, pentru a nu-i dezamăgi pe cei care ne-au acordat încrederea la alegeri. Beneficiile noii administrații, chiar în primul an al mandatului, sunt evidente. Au venit oameni tineri, bine pregătiți, dornici de a face lucruri pozitive și de a se implica în problemele comunității. În legătură cu acest subiect, ar fi multe de spus, dar voi prezenta mai explicit aceste aspecte în viitorul apropiat.

F.P.: Înainte de încheiere, aș mai dori să vă întreb care este viziunea dumneavoastră asupra activității Uniunii Ucrainenilor din România pentru viitor și cât de mult credeți că trebuie influențați tinerii pentru a se implica în viața comunității din care fac parte?

V.P.: Consider că activitatea Uniunii Ucrainenilor din România este una bună și sper ca în viitorul apropiat aceasta să devină și mai bună. Întotdeauna am afirmat și susțin, în continuare, că trebuie atrași cât mai mulți tineri care să se implice în viața comunității din care fac parte, pentru a asigura continuitatea tuturor elementelor care țin de limba, cultura și tradiția ucraineană. Le doresc tuturor ucrainenilor și cititorilor revistei „Curierul ucrainean” un an cât mai bogat în împliniri, mai înalt în aspirații și plin de succese, cu multă sănătate, fericire și noroc!

Fabian POPOVICI

Virgil Rițco – un miracol al grupei noastre studențești

Titlul ales poate părea ușor strident ori provocator, însă el exprimă un adevăr la modul propriu. Nu e nici exagerare, dat fiind contextul evocării nostalgice a celei mai frumoase perioade a vieții – anii de studenție. Și nu este doar o convingere personală, deoarece așa gândesc și ceilalți colegi, pe care am reușit să-i mai contactez la ora actuală. De altfel, ei mi l-au sugerat.

Grupa noastră de limbă și literatură ucraineană (din cadrul Facultății de Filologie a Universității din București) nu era mare: număra 12 studenți, în anul I. Pe parcursul studiilor, s-au tot pierdut unii dintre ei, astfel că, la terminare, am mai rămas doar șapte din vechii colegi. După aceea, am reușit să rămânem în contacte strânse doar cinci: Virgil Rițco, Ilie Michitei, Iulia Hrimi (Ardelean), Mihaela Iordăchescu (Barșai) și subsemnata (Valeria Cernăuțan / Șoucaliuc). Locuiam la distanțe geografice mari, în diferite regiuni ale țării: Măcin (Dobrogea), Câmpulung Moldovenesc (Bucovina), Timișoara (Banat), Sighetu Marmației (Maramureș), București (Muntenia), Onești (Moldova). Prin urmare, nu ne-am putut bucura de vizite directe mai dese. În schimb, au funcționat scrisorile, telefoanele și celelalte mijloace tehnice de comunicare.

Dacă-mi întorc memoria la acei ani, ca să-l evoc pe Virgil, întâmpin o greutate mai puțin explicabilă: nu prea știu să spun ceva concret. Stăruie în memorie ideea că toți colegii îl tratam cu un vădit respect, fără să fi putut motiva un asemenea comportament. Este adevărat că Virgil era cu trei ani mai în vârstă decât noi, dar așa ceva nu prea conta la vârsta noastră de atunci. Respectul fusese impus, pesemne, de aspectul său fizic (era cel mai înalt dintre toți, prin urmare, și cel mai prezentabil), poate și de un mai aparte comportament față de colegi: era mereu sobru, retras în sine, foarte puțin comunicativ atât la seminarii, cât și în cadrul liber. Se poate deduce că nu se evidențiază nici prin rezultatele la studii. Noi nu îndrăzneam să-i punem întrebări. Ne-am obișnuit cu el așa. A terminat facultatea mai mult târât.

Abia mult mai târziu, aflam că Virgil avea motive serioase să se comporte altfel decât ne așteptam. Și tot mai târziu, l-am descoperit și ca om: volubil, prietenos, atent pentru colegi, profesor iubit, bun gospodar, exemplar familist. Dar ceea ce ne impresiona în mod deosebit pe toți colegii – conform discuțiilor telefonice –, era și este hărnicia sa de cercetător și talentul de condeier. Timp de peste 40 de ani, el a desfășurat o benevolă activitate culturală de lingvist, folclorist și etnolog, paralelă cu obligațiile de la catedră (profesor de liceu în Măcin). Noi, colegele, cu anevoie am fi aflat despre aceste rezultate, dacă nu s-ar fi îngrijit el însuși să ne pună la curent, trimițându-ne, rând pe rând, prin poștă sau online, câte un exemplar din cărțile pe care reușea să le tipărească. Desigur, nu ca să se fâlească, ci să ne ofere câte un dar de suflet din partea sa. Poate că se aștepta și la niște reacții din partea noastră, însă ele, din păcate, au lipsit. Ca mine, probabil că și celelalte colege am fost luate prin surprindere, la început, și, abia mai apoi, surpriza trezea interes, bucura, în fine, uimea.

Acum, dorința noastră de a întâmpina venerabila aniversare a celor 85 de ani împliniți se conturează într-un sincer gest de închinare din partea mea și a colegelor de grupă cu care m-am consultat, Mihaela Iordăchescu (Barșai) și Iulia Hrimi (Ardelean). Anul acesta se împlinesc 65 de ani de când ne-am cunoscut, respectiv 60 de ani de când am absolvit facultatea.

La ceas aniversar, se cuvine să fie evidențiate măcar câteva dintre realizările mai deosebite ale colegului nostru, astfel se va motiva și titlul articolului.

Voi menționa, înainte de toate, calitatea sa de membru al Uniunii Scriitorilor din România.

Începând cu anul 1980, a publicat o serie de 7 volume, toate dedicate conaționalilor săi, ucrainii din județul natal Dobrogea. La ora actuală, Virgil Rițco este recunoscut a fi singurul fiu al Dobrogei care și-a consacrat întreaga viață unei teme: cazacii dunăreni. Până la el, se cunoștea destul de puțin despre originea acestora, ca descendenți direcți ai cazacilor Zaporozieni, izgoniți din Ucraina de țarii ruși și refugiați pe aceste meleaguri, cu 200 ani în urmă. Cu nedisimulată mândrie, el se consideră a fi un continuator al cazacilor dunăreni, și acestei generoase teme și-a consacrat culegerile folclorice, cercetările etnologice, studiile lingvistice și istorice, prelucrările și reconstituiri etnografice, de-a lungul celor patru decenii de neobosită activitate.

Primele două volume conțin cântece populare ucrainene cazăcești, culese în zona județului Tulcea: „Ой, Дунаю, Дунаю”, în 1980, și „Іхав козак за Дунай”, în 2005. Cea de-a treia publicație se numește „Скільки світу, стільки дива”, 2009, și este tot o culegere de folclor, conținând proverbe și zicători, culese din aceleași sate locuite de ucrainenii dobrogeni. Sunt surprinse aici, într-o formă miniaturală, obiceiurile și tradițiile acestora, concepțiile lor despre lume, filosofia existențială, credința pravoslavnică – toate aduse cu ei din regiunea natală Zaporijea și păstrate cu sfințenie timp de peste 200 de ani.

Începând cu anul 2009, etnologul de-acum experimentat, găsește că este mult mai eficient pentru viitor, dacă aceste valoroase documente culturale vor fi publicate bilingv, în ucraineană și în română, din două motive: întâi, există dorința ca și românii să-i cunoască mai bine pe conlocuitorii lor, având astfel acces la comoara folclorică cu care au fost înzestrați din vechime și pe care o cultivă cu o strădanie lăudabilă; în al doilea rând, se constată, din nefericire, că în rândurile tinereții de astăzi se remarcă o regretabilă tendință de a-și micșora interesul pentru învățarea și folosirea vie a limbii ucrainene. (De altfel, scade și numărul însuși al tinerilor în aceste zone.) În circumstanțe cultural-istorice ca atare, activitatea colegului nostru apare și mai valoroasă, ea devenind salvatoare a unor veritabile comori folclorice, amenințate de o lentă lunecare în cețurile uitării. El, însă, este o fire optimistă, foarte încrezător în zicerea „scripta manent”. Prin urmare, a publicat și promite că va mai publica, având material cules pentru încă vreo 4-5 cărți. Să ni-l țină Dumnezeu în putere!

Așadar, în 2009 este tipărită cartea bilingvă „Трилогія життя в українців Добруджі” / „Trilogia vieții la ucrainenii din Dobrogea”, care se axează pe descrierea celor trei evenimente majore din viața omului, botezul, nunta, înmormântarea. Descrierile celor trei momente sunt susținute prin citarea unor texte originale, care au fost culese de autor din toate satele dobrogene locuite de ucrainenii.

În anul 2014, iese de sub tipar cea de-a cincea carte a lui Virgil, care anunță prin titlul său

intenția autorului de a oferi cititorilor din țara noastră și date istorice concrete, considerate folositoare și necesare. În această lucrare, colegul nostru se prezintă ca un temerar, întrucât cutează să trateze aceeași temă din perspectivă istorică.

Din „Introducere”, aflăm că el e primul de la noi care s-a dedicat cunoașterii mai aprofundate a fenomenului istoric numit „Sicea cazăcească”, cu precizarea că vizează ultima și cea mai dramatică perioadă de existență, cele trei decenii de ființare ca „Sicea dunăreană”. Astfel, cercetările sale reușesc să răspundă la mai multe întrebări: când și din ce motive au ajuns cazacii pe aceste meleaguri, cât timp au rezistat organizați și cum au reușit, după aceea, să se adapteze noilor condiții, fără ca să-și piardă limba, tradiția, cultura populară, cre-

dința, pe scurt identitatea etnică. Aceste date erau puțin cunoscute nu doar pentru românii conlocuitori cu ei, ci chiar și de către ucrainenii înșiși, după scurgerea a două secole și ceva. În acest scop, Virgil s-a documentat temeinic, a și tradus din limba ucraineană cartea „Ucrainenii de la Dunăre”, publicată în 2002 de Veaceslav Kușnir, profesor de istorie la Universitatea din Odesa. Totodată, în această calitate, în anul 2013, a făcut parte dintre organizatorii Conferinței internaționale dedicate comemorării a 200 de ani de când a luat ființă, în satul dobrogean Dunavățu de Sus, „Sicea Dunăreană” a cazacilor. Atunci a fost evidențiat și răsplătit pentru activitatea sa cu diplome și prețioase daruri, atât din partea oficialilor români, cât și a oaspeților sosiți din Odesa.

Cartea pe care autorul însuși o consideră cea mai valoroasă împlinire a sa este și ea bilingvă: „Народно-християнські свята українців Добруджі” / „Sărbători popular-creștine ale ucrainenilor din Dobrogea” (2017). De data aceasta, autorul și-a propus să studieze tradițiile culturale populare ale ucrainenilor din Dobrogea din perspectivă monografică, axându-se pe sărbătorile creștine de peste an. Exegeza a fost prefăcută de cunoscutul folclorist, doctor în filologie, Ioan Reboșapcă, care îi face o frumoasă întâmpinare, evidențiind în ce constă originalitatea ei: ne oferă o imagine cuprinzătoare a modului de viață tradițional de la sate, fiind într-o strânsă împletire a semnificațiilor sacre și profane, încât se finalizează într-o concentrată enciclopedie a tradițiilor adânc înrădăcinate ale civilizației rurale ucrainene din străvechime. Ideea de a-și elabora și această carte bilingv răspunde dorinței autorului de a-i familiariza și pe cititorii români cu specificitatea naționalității ucrainene din Dobrogea, care descinde direct regiunea Zaporijea. Concluzionând, autorul prefetei rezumă în esență mesajul cărții, creionând un frumos portret colectiv: „Bogăția spirituală a ucraineanului, natura sa iubitoare de viață, sufletul lui generos, [îl fac să fie] gata oricând să trăiască în deplină înțelegere cu cei din jur, în conformitate cu principiile etico-morale universale”.

Rămânem în așteptarea altor cărți ale harnicului și talentatului nostru coleg Virgil Rițco. Sunt în pregătire: un volum de proză scurtă, o dramă despre cazacii dunăreni, o culegere a diferitelor articole, apărute în publicațiile noastre și în cele străine (din Ucraina, Canada, Germania, Anglia, Argentina, Australia), precum și o considerabilă cantitate de material cules și încă nu îndeajuns de prelucrat.

Îi urăm sănătate spornică, aceeași lăudabilă determinare și pace în lume, ca să reușească să-și finalizeze toate proiectele!

Valeria ȘOUCALIUC

Dragostea nu are frontiere

Într-o zi liniștită, cu aspect primăvărat, a început neliniștea, frica, panica, dar nu și deznădejdea. Poate mai mult ca niciodată, ochii ne sunt ridicați spre cer și gândurile îndreptate către Dumnezeu. În tot ce se întâmplă în jurul nostru doar Bunul Dumnezeu ne poate ajuta, doar El și numai El.

În ziua de 24 februarie a.c., Ucraina a fost invadată, iar ucrainenii s-au trezit refugiați, căutând protecție în țările vecine. Teroarea prin care trec acești oameni greu încercați nu se poate exprima în cuvinte. Ce soartă grea și nedorită de nimeni...

Un punct de trecere de la granița cu Ucraina este și Vama Siret, județul Suceava, din frumoasa noastră Bucovina.

Cu inimile calde și sufletul deschis, bucovinenii, au sărit în ajutor, pur și simplu, o mobilizare extraordinară a tuturor cetățenilor români cu suflet bun, pentru care dragostea față de aproapele primează. De la inimă la inimă, aici, în Bucovina, s-a creat lanțul umanitar, consolidat cu iubirea necondiționată față de aproapele.

Un popas binevenit pentru ucrainenii care tranzitează România a devenit și Schitul „Acoperământul Maicii Domnului” din Pădureni, situat la aproximativ 6 km de orașul Siret.

Aici, la schit, părintele stareț Gherasim și 2 călugări (monahii Calinic și Andrei) duc o viață duhovnicească, conform statutului, de altfel, sub ocrotirea Maicii Domnului, iar noi, mirenii, printre care mă enumăr și eu, nu de puține ori ne-am găsit aici refugiul duhovnicesc în anumite episoade din filmul vieții.

Părintele Gherasim are un cuvânt povătuitor de fiecare dată și este mereu implicat să ajute pe cel în nevoie. Și în această situație neînchipuită pentru vremurile noastre, părintele a reacționat prompt, cu inima deschisă: *Am primit familii la noi pentru cazare, începând cu data de 25 februarie și, bineînțeles, cu ajutorul lui Dumnezeu, vom primi cât va fi nevoie. Avem 15 camere pentru cazare, în fiecare noapte, le-am avut complet ocupate, asta însemnând cam 30 și ceva de persoane în fiecare zi. În general, familiile nu stau decât o noapte, două, după care merg mai departe, dar avem și câteva familii care stau la noi din prima zi. La început, am fost sunat de către un asistent social de la Primăria Siret, cu care ne cunoșteam, căci mai colaborasem la anumite cazuri sociale, apoi, diferite asociații sau persoane voluntare ne întrebau dacă avem locuri disponibile. Mai apoi, am fost contactați de Arhiepiscopia Sucevei și Rădăuților, care ne trimite din vamă persoane refugiate. Legat de mobilizare, nu ne-a fost prea greu, camerele erau cât de cât pregătite, am mai completat cu ce era nevoie. Noi, aici, la schit, suntem trei viețuitori, dar am simțit de fiecare dată ajutorul de Sus. Maica Domnului ne acoperă și simțim că ne dă putere. Ea este ocrotitoarea noastră. Bineînțeles, orice activitate se face și cu ajutorul creștinilor, poporul român e un popor ospitalier gata să sară în ajutorul aproapelui, cu atât mai mult creștinii de aici, bucovinenii, care sunt niște oameni extraordinari. Chiar de la bun început, ne sunau de la arhiepiscopie, asistenții sociali, asociații, să ne întrebe de ce avem nevoie. Oamenii din zonă, dar nu numai, și de la Neamț și de la Buzău, și de la o mănăstire de maici din Ialomița, mănăstirea Chiroiu, toți ne-au ajutat și ne ajută cu ce este nevoie, alimente, produse de igienă, hăinuțe, încălțăminte, scutece pentru copii etc. Ceva ce m-a impresionat, o parte dintre cei refugiați au venit la slujbele de aici, la Sfântul Maslu, la Priveghere și la Sfânta Liturghie, i-am văzut că se roagă cu multă credință și cu multă durere în suflet pentru toți ceilalți care suferă în urma acestui război, scriu asta pe pomelnic. Ca să depășească aceste momente grele, ei vor să ne ajute la treburile noastre, unele dintre femei la bucătărie, altele fac curățenie. Din prima zi, au venit două tinere, una dintre ele plângea încontinuu și numai așa, făcând activitate cu noi, a reușit, cât de cât, să se liniștească.*

Ne rugăm la Bunul Dumnezeu pentru pace, să ne judece cu milă, iar nu după dreptate, căci dacă ar fi după dreptate am pieri cu toții de pe pământ, să ne miluiască pentru pruncii cei nevinovați, așa cum spune o rugăciune a bisericii, să ne ajute să trecem cu bine peste acest necaz. Amin!

Cu toată această dramă a poporului ucrainean, care își duce crucea de-a lungul istoriei, empatizează și se solidarizează toți oamenii cu suflet, indiferent de etnie, statut și locație. De facilitarea comunicării între ucrainenii refugiați și părinții viețuitori ai schitului din Pădureni, s-a ocupat o tânără mărinimoasă, originară din Republica Moldova, care, timp de o săptămână, a locuit și ea aici: *Numele meu este Anastasia Cvasniuc, sunt studentă la Facultatea de Chimie și Inginerie chimică, din cadrul Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca. Aici, la Schit, sunt voluntară, ajut cu traducerea din rusă în română. Am ajuns la Schit prin intermediul unei cunoștințe, Mihai Vacariu, profesor universitar din București, cu care am mai făcut voluntariat la Iași. Ucrainenii refugiați în România provin din diferite zone. Unii sunt în tranzit și stau câte 2-3 zile, până când rudele lor din străinătate le găsesc o cazare, iar alții rămân la Schit, până se va termina războiul și se vor întoarce acasă, în Ucraina. Cei care merg în alte țări, au rude în Polonia, Ungaria, Germania, Italia sau Franța. Chiar*

în prima zi de când am ajuns la Schit, am cunoscut o fată pe nume Lena, ajunsă aici cu cei doi copii și soacra. Am găsit-o în sala de mese plângând înainte să se pornească spre Ungaria. Mi-a povestit că este din Cernihiv, iar în oraș au rămas părinții, soțul, fratele cu familia sa. Am întrebat-o de ce nu au plecat din oraș și mi-a zis că le este frica să iasă din subsolul locuinței pentru că se aud, încontinuu, explozii. Locuitorii sunt împrăștiați prin tot orașul, pe unde au reușit să se ascundă, iar din oraș nu au voie să iasă, pentru că drumurile sunt blocate de către soldați. Fratele ei are copii mici și sunt răciți din cauza temperaturii scăzute din subsol. Nu au mâncare, iar tatăl făcuse cu o seară înainte infarct. Toate persoanele refugiate pe care le-am întâlnit sunt înspăimântate și zic că niciodată nu s-ar fi gândit că, în secolul al XXI-lea, vor ajunge să trăiască astfel de momente groaznice. O familie care a trecut pe aici avea doar animale de companie și un rucsac, nu au avut timp să ia altceva când au fost nevoiți să părăsească locuința. Această familie venea din Donețk, erau șapte persoane, mama, tata, bunica și patru copii. Toți cei care au trecut pe aici au fost recunoscători și mulțumiți de tot ajutorul care le-a fost oferit. Mulți dintre refugiați au plecat cu ochii în lacrimi de tristețe și recunoștință, pentru că au fost primiți cu atâta drag și căldură. Românii sunt solidari și foarte buni, mai ales credincioșii care vin zilnic și aduc ajutoare pentru refugiați, alții ajută cu mâncarea și curățenia prin camere. Au reușit să se organizeze și să ofere tot ce e nevoie pentru refugiații care trec pe aici. Călugării de la Schit sunt oameni cu suflet bun și găsesc loc pentru fiecare.

Arhiepiscopia Sucevei și Rădăuților a fost prezentă de la bun început la Vama Siret, iar preoții slujitori s-au mobilizat pentru această cauză deosebită.

Părintele Cosmin Cucu de la Parohia „Acoperământul Maicii Domnului” din satul Bălcăuți s-a dedicat trup și suflet într-ajutorării oamenilor năpăstuiți: *La auzul vestii începerii războiului dintre frații creștini, căci „poporul ucrainean și cel rus s-au botezat în aceeași cristelniță a Niprului, iar războiul dintre ei este o repetare a păcatului lui Cain, care l-a ucis pe fratele său drept din zavistie. Un asemenea război nu are îndreptățire nici în fața lui Dumnezeu, nici a oamenilor”, după cum a menționat Î.P.S. Onufrie, reacția a fost una instantanee, de moment, fără a sta prea mult pe gânduri. Alături de cinci voluntari ai parohiei (vorbitori ai limbii ucrainene) am fugit în Vamă încă din prima zi și am stat până după miezul nopții, sprijinind, alături de voluntarii Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților, fiecare refugiat ucrainean.*

Ajuns acolo, principala grijă a fost să „câștigăm” încrederea refugiaților din Ucraina, căci în primele zile aceasta a fost o problemă ce ridica multe semne de întrebare. În același timp, am început să împărțim pachetele de mâncare, aduse de noi și de parohiile învecinate, apoi, să căutăm cazare și transport fraților noștri. Deși nu sunt vorbitor de limba ucraineană și poate nu mă făceam suficient de înțeles, mi-am dat seama că avem o limbă comună: a dragostei între și dintre frați!

Am interacționat cu diferite persoane, de diferite vârste, din diferite categorii sociale, însă, de fiecare dată, cred că inima deschisă, privirea blândă și brațele deschise au făcut să avem o comunicare foarte bună și să ne câștigăm încrederea reciproc, iar, în final, să putem să îi ajutăm, după puterea noastră. În comunitatea noastră, în fiecare zi, au fost adăpostiți în casele credincioșilor, un număr de minim 35 de oameni. După această experiență dificilă din perspectiva refugiaților și obositoare din perspectiva noastră, după 10 zile, pot spune un singur lucru: românii, încă odată dovedesc că știu să fie săritori în situații dificile, nu rămân indiferenți față de această tragedie a războiului, și se implică trup și suflet, împlinind spusele Domnului Hristos „întrucât ați făcut unuia dintr-acești frați ai Mei, prea mici, Mie Mi-ați făcut” (Matei 25, 40). Miile de donații și sutele de voluntari stau mărturie în acest sens. Chiar dacă prețurile au explodat și ne confruntăm cu multe lipsuri, chiar dacă avem și noi nevoiașii noștri, în fața acestei realități cumplite, când copiii care își sărută tatăl, neștiind dacă îl vor mai vedea vreodată, soțiile care își îmbrățișează poate pentru ultima dată soțul, familii care se separă pentru o perioadă mai scurtă sau pentru totdeauna, oamenii care își părăsesc locul de obârșie, pământul strămoșesc și țara, nimeni nu poate și nu trebuie să rămână indiferent. Cu mulți dintre ei suntem frați de sânge, fiind români din Bucovina de Nord care fug din calea războiului, vorbim aceeași limbă și slujim aceluiași Dumnezeu și atunci este firesc să nu stai impasibil la această dramă ce marchează secolul XXI. „Doamne, Doamne, caută din cer și vezi și cercetează via aceasta pe care a sădit-o dreapta Ta și o desăvârșește pe ea” (Psalm 79, 15-16).

Cu brațele deschise spre cei greu încercați de furia războiului, cu inima și mintea la Dumnezeu, așa tragem nădejde că soarele va străluci pe cerul liniștit, iar primăvara ne va aduce pace pe pământ... Doamne ai milă de noi!

Anca MAIDANIUC ȘTIUBIANU

COMEMORAREA SCRITORILOR UCRAINENI DIN BUCOVINA

(Urmare de la pagina 12)

Părintele Mihai Cobziuc s-a aflat în mijlocul refugiaților, în vama Siret, din primele momente, fiind vorbitor de limbă ucraineană, și a stat multe zile și nopți, ajutându-i. Arhiepiscopia Sucevei și Rădăuților îi îndeamnă pe credincioși la solidaritate în rugăciune, dar și în sprijinirea concretă a fraților noștri greu încercați. Firmele de transport au pus la dispoziția refugiaților autocare și alte mijloace de transport, pentru a-i duce pe aceștia la aeroportul din Suceava sau chiar la București. În vama Siret, era plin de voluntari din diferite domenii de activitate, mai ales de profesori și elevi care cunosc limba ucraineană, dar și alte limbi de circulație internațională: engleza, franceza etc. Toți oamenii sunt afectați de drama trăită de cetățenii ucraineni care au fost nevoiți să-și părăsească țara, iar momentul cu pomenirea scriitorilor ucraineni a fost bine ales. Părintele Mihai Cobziuc a săvârșit Sfânta Liturghie cu

credincioșii parohiei sale, iar, după ce i-a pomenit pe toți, și-a axat alocuțiunea pe scriitorul, poetul Ștefan Tcaciuc, care era din Dănila, comuna Dărmănești. A prezentat biografia acestuia, activitatea lui pe plan social și literar, subliniind faptul că mereu a luptat pentru ucraineni, pentru binele lor. Sunt mulți oameni de cultură care au contribuit la păstrarea și cultivarea limbii materne prin condeiul lor, de la care au rămas scrieri și alte documente valoroase pentru urmași. Unii au scris versuri, alții le-au pus pe note muzicale și le-au cântat, unii au lăsat manuscrise, toate acestea dovedind că ucrainenii sunt frați buni, oriunde s-ar afla. Câteva imagini surprinse în biserică vor proba, dacă era cazul, că oamenii cu suflet de creștin sunt alături de frații lor și se roagă să fie oprită invazia Rusiei și reduse consecințele nefaste ale războiului.

Să ne rugăm la bunul Dumnezeu pentru frații noștri ucraineni și pentru toată Ucraina!

VIAȚA – DARUL LUI DUMNEZEU

Viața fiecăruia dintre noi este darul exclusiv al lui Dumnezeu. Niciunul dintre noi nu-și alege nici timpul, nici locul și nici familia din care să se nască. Omul are viață și este suflet viu nu atunci când se naște, ci atunci când se zămis-lește. Acest mare dar al lui Dumnezeu, viața, trebuie apărută.

Porunca din Decalog, care face referire la cel mai de preț dar al lui Dumnezeu, este cea de-a șasea: „Să nu ucizi!”. Această poruncă condamnă crima sub toate aspectele ei: ucidere, sinucidere, avort și eutanasiu. Fiind darul Lui Dumnezeu, doar El decide când se va despărți sufletul de trup, iar orice alt mijloc de curmare a vieții constituie atât o încălcare a celei de a șasea porunci, cât și o substituție a Creatorului, și, în consecință, un păcat foarte grav.

Avortul este o crimă, la fel ca „uciderea de prunc sau lepădarea de copii (cf. Pravila de la Govora, din 1652, al lui Matei Basarab). Avortul este oprirea unei inimi care bate (pr. prof. dr. S. Tofană), căci omul este viu din momentul concepției și are statutul de ființă umană. În același context, Peter Hreef (dr. ginecolog) afirmă: „Din secunda din care prima celulă a trupului uman se formează, acea celulă poartă în sine demnitatea umană și dreptul inalienabil la viață”. Tot mai mulți medici specialiști recunosc că ființa umană, în toată complexitatea ei, este vie, este o viață nouă din momentul conceperii, iar și nu doar din cel al nașterii.

Biblia nu vorbește despre avort, dar vorbește despre viață, cum nu o face nicio altă carte pe pământ. Iată câteva texte din Sfânta Scriptură:

- Fac. 2, 7: „Atunci, luând Domnul Dumnezeu țărână din pământ, a făcut pe om și a suflat în fața lui suflare de viață și s-a făcut omul suflet viu”. Putem vedea în aceste versete imaginea Tatălui ceresc comparată cu un olar, care îl plămăiește pe om din țărână, dându-i viață. Aceasta este singura percepție pe care autorul acelor timpuri a putut să o exprime, iar prorocul Moise să o consemneze în cartea sa.

- În Ps. 138, 13-15, citim: „Tu ai zidit rărușii mei, Doamne, Tu m-ai alcătuit în pântecul maicii mele. Te voi lăuda că sunt o făptură așa de minunată. Minunate sunt lucrurile Tale și sufletul meu le cunoaște foarte”.

- I Cor. 3, 16-17 ne relevă următoarele „Nu știți, oare, că voi sunteți templul lui Dumnezeu și că Duhul lui Dumnezeu locuiește în voi. De va strica cineva templul lui Dumnezeu îl va strica Dumnezeu pe el”. Această comparație pe care o face Sfântul Pavel cu privire la ființa umană ne întărește, încă o dată, convingerea pe care o are Dumnezeu despre fiecare suflet. Prin sufletul nostru, dăruit nouă de Dumnezeu, suntem atât purtători de Duhul lui Dumnezeu, cât și temple ale Lui. Iată cât de importantă este viața noastră!

- În I Tim. 2, 15, stă scris că femeia „se va mântui prin nașterea de fii, dacă va stăruie, cu înțelepciune, în credință, în iubire și în sfințenie”.

Mântuirea de care femeia va avea parte dacă va naște prunci înseamnă eliberare, scăpare; îndepărtarea ei de orice pericol natural; izbăvirea ei de moarte veșnică, de boli, de suferință și de durere.

Asociația „România pentru viață”, cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Patriarh, este la a 12-a ediție a Marșului pentru viață, un eveniment care are loc, în fiecare an, în preajma praznicului Bunei Vestiri, și care se desfășoară în aproape toate orașele țării, având drept scop conștientizarea celor care au plănuie să întrerupă o sarcină, din orice motiv, căci avortul nu te scutește de responsabilitatea de a fi mamă, ci te face mamă a unui copil ucis, din libera alegere. Biserica Ortodoxă Română vine și în sprijinul mamelor minore și al mamelor din mediul rural defavorizat, încercând prin diferite mijloace terapeutice să prevină întreruperea de sarcină.

pr. dr. Ioan IURCEA, Ruscova

Responsabilitatea pentru opiniile exprimate în paginile *Curierului ucrainean* revine, în exclusivitate, autorilor. Redacția nu-și asumă obligațiile legate de conținutul materialelor și nu returnează articolele nepublicate.

CURIERUL UCRAINEAN

Strada Radu Popescu, nr. 15,
sector 1, București
Telefon: 021.222.0724,
Tel./fax: 021.222.0737
E-mail:
curierul.ucrainean@uur.ro

Redactor-șef:
Ioan Herbil

Redactor:
Ștefania Pietreanu

Tehnoredactare și culegere:
Ștefania Pietreanu

Tiparul executat la
Tipografia
„RCR PRINT”
ISSN 1223-5210